

Attachment zu „Niederrheinisch niederfränkische Grammatik“

Betrifft: Kultur-Psychologie

**Aufforderung zum Mitforschen:
Wie passt „Was Ihr wollt“ nach W. Shakespeare
mit der Klever Hanse-Geschichte zusammen?**

**Hier Betr. Platt-Übersetzung
Gemäss § 16, Lverf. MV, GG Art. 3, Art. 5, Art. 31 usw.**

William Shakespeare:

The twelfth night, or: What you will

**Komplett-Übertragung vom Englischen
in nordrheinisch-niederfränkische Regional-Sprache
(orthokoptographisch, „Grafschafter“ Platt, Hanse
Westquartier) und
kulturpsychologische Anmerkungen**

**bearbeitet und übersetzt von
Kurt-Wilhelm Laufs**

© 1997, 2013-03-17, 2013-04-03, 2013-04-07, 2013-04-07, update 2015-03-30, ©

Inhalt:

Dramentext auf Platt (Pattois mais pas d'argaud) Seite 3

Literatur und kulturpsychologische Kommentare Seite 56, 57

Kurt-Wilhelm Laufs (al. „Nawaachmänneken“, reg. GEMA 564871):
Jazz-Symphonie Nr. 17 in 3 Sätzen, all copyrights by the author Kurt-Wilhelm Laufs

Zum Anhören click auf die Noten-Symbole:

Jazz-Symphonie Nr. 17, Satz 1

Jazz-Symphonie Nr. 17, Satz 2

Jazz-Symphonie Nr. 17, Satz 3

In weiteren Attachments Dramenkürzung nach Komplex-Analyse (alte ISBN von Kurt-Wilhelm Laufs, 1998) und 12th night suite Komposition von Kurt-Wilhelm Laufs („Nawaachmänneken“, GEMA 564871), auf französisch gereimt zum Mitsingen, (click da im Attachment).

De Twaelvde Naach. Of: Wat Ge wellen.

version of W. Shakespeare's "Twelfth Night; or, What You Will",
ok "Drieköningsnaach", ok „Eppifannieh“

*Uut 'öt English
vertellt en 'öt
postkarolingische
(„Grafschäfter“)
Platt, duur K.-W.
Laufs, 1997*

Een Theaterstök en viif Akten un achtien Szenen.
(ok gem. § 16 Landesverf. M-V)

(alde ISBN 3-932617-22-3)

Dramatis Personae:

Orsino, Hertog van Illyria, ok Graaf.
Sebastiaan, Bruuér van Viola.
Antonio, een Seekapitääن, Vrüünd van
Sebastiaan.
Een Seekapitääن, Vrüünd van Viola.
Valentino un Curio, Riddersch en Dienst van
den Hertog.
Heer Tobias Bök, Ridder, Oomen van Olivia.
Heer Andreas Bleikbakke, Ridder.
Malvolio, Huusmeester van Olivia.
Olivia, een riike Grääfin.
Viola, (Césario) verliefd op den Hertog.
Maria, Kamermäid van Olivia.
Fabio un Feste, Gekken en Dienst van
Olivia.
Heeren, Paschdüürsch, Matroosen, Beambt-
ten, Musikkanten un ander Gevolge.
14 Hoofddoorstellersch plus ca. 10 klendere
Rollen.

Szenaario: Een Stad aan de illyrische Seeküst.

I. Akt

1. Szene: Kamer en 'öt Schlot van den
Hertog. (Erin: den Hertog, Curio, Heeren,
Musikkanten en den Achtergrond).
Htg.: As Musikk de Moaltiid van de Lieve ös,
dan maaken nog meer Musikk!
Gövvt mech so vööl doarvan, dat den
Musikkonger siik wördt un ophüürt! Dis
Stöksken nog eens, 'öt hüürde so gou op! O,
'öt dööcht mech en min Ooren as de Wend
öwwer een Viöölschesblumenbeet, den Dech
den Duft tuublööst of afkläut.

Hüür op! Neks meer! Öt Musikkstöksken ös nou nit meer so süüt, as 'öt vüürher woar. O, Geest der Lieve! Wat böst Dou vlüg un fresch! Dat Dinnen Söller, holderdiböller, alles opnömp, as de See. Neks kömp erin, of Wäerd of Opgedon(d)ertheid, wat d'r nit op eens en Wäerd un Priis vällt. So vol van 'öt Vüürgestellde ös de Lieve, dat dat alleen algants op sech ös vüürgestellt.

Cur.: Min Heerscher, willt Ge nit op Jagd goan?

Htg.: Wat sall ek jagen, Curio?

Cur.: Den Hersch!

Htg.: Woaröm? Dat duun ek ja al sowieso. Den edelsten van mech. O, duu 'öt eerst min Oogen Olivia hadde gesien! Ek dooch(t) se miek bedeen de Looch(t) so schöön. En dessen Oogenblek bön ek selfs en een Hersch verwandelt. Un all min Liefbegeer as Meutehonden vervolgt mech dat van doarher.

(Valentino kömp erin)

Hu nou? Wat gövv(t) 'öt Nieus van 'ör?

Val.: Öt düüt mech leed, min Heerscher, se höbben mech nit vüürgeloaten. Ör Mäidschen goav mech op, aan Ou te seggen: De Buutenwärld soll öt nit te sien kriigen, 'ör verhüllt Geseech(t), vüürdat er sewwen Joar van Driet vüürbäi siin. Un as een Nonn, so will se goan verhüllt und elken Daag 'ör Kamer möt 'ör Tröönsches maaken naat möt 'ör piinvull saltig Oogenwatersch. Un all dat, öm de doode Lief van 'ör Bruu(d)ér te waachden af vüür dat se dis tröörige Herinnerung fresch un aandüürend will behalden.

Htg.: O! Säi, dat se so'n feingevüülig Haert he't, as se so'n Lievesaandacht nou al blos öm 'örren Bruu(d)ér he't. Hu sall se dan eens lieven, as den riik- goldenen Schaff(t) den

gantsen Pluug van Leidenschaff(t) he't ömgebraach(t), den se doar en sech aan't Läewen hält! As alles en 'ör bennen, de Lääwer, de Kopp, 'öt Häert, desse hoogen Setels, besett siin un gevüllt möt Lief alleen moar vüür den den Ennen. Ek goan vüüraan den Weg naar süüte Bluumenbeetekes; Drööm van Lief bedrüügen Dech en 'öt Donkel van de Loof-Hüüskes.

(Afgang).

Szeen II. - De Küst van de See.
(Erin: Viola, Seekapitään un Matroosen).

Vio.: Wat ös dat vüür een Land hier,
Vrüünde?

Kptn.: Dit ös Illyria, min edle Vroue.

Vio.: Un dan, wat mutt ek duun hier en Illyria? Min Bruu(d)ér, häi ös en 'öt Elysium. Vööllecch(t) ös he ja doch wael nit verdronken. Wat denk Ge dan doarvan, Matroosen?

Kptn.: Öt ös een Tuuval un groot Glück, dat Ge, min Vroue selfs siid läewend weer terük.

Vio.: Owié, minnen ärmen Bruuér. Vööleech ös he doch nit verdronken.

Kptn.: Ja seker, Madame! Un öm Ou möt vööleech te bevallen, goat Ge eens d'r öwwer noardenken, wat ek wel weet: duu os Schepp kapott wel onderging, duu Ge un dis Hööpken Elend gerett hing op dat Rettungs-boot, soag(ch) ek Ouen Bruuér, vüürseechtig un ervaaren, den en die Gevaar sech vastgebonden had aan eennen grooten Maas(t) den en die Vluuten schwam, möt Muud un vööl Sperenskes, dat had he wel

geleerd van all sin Praksis un dan als Arion op den Delffin sin Rüg soag ek 'üm dan des Waters Woogen leeren kennen. Ek keek 'üm noar, so lang as ek dat kuos.

Vio.: Vüür dat Dou mech dat seggen düüst doar kriigst De Gold. Min eigen Rettung lött vüür 'üm 'öt Gliike hoopen.

Genou dat ös mech nou bevestigt duur Din Rede. Kenst De dit Land hier?

Kptn.: Jawel, Madame. Ek woar gebooren un ok grootgetrokken dräi Stond van even hier te goan.

Vio.: Wen ös den Baas dan van dit Land?

Kptn.: Eennen nooblen Hertog, wel van Sen un ok van Naam.

Vio.: Wat ös dan sinnen Naam?

Kptn.: Orsino.

Vio.: Orsino! Den Naam, den höb ek wel van minnen Vader al gehüürt. Duu woar he wel nog nit getroud.

Kptn.: Un so ös 'öt vandaag wel nog of woar 'öt bös vüür kört. Duu vüürige Monnd ek woar verreist, duu woaren se aan't keueren begonnen (as Ge weet, wat de Grooten duun, dat bekakelen gaern de Klennen), dat häi de Lief van de schönne Olivia aan't süükken woar.

Vio.: Wat ös se dan vüür een?

Kptn.: Een dööchtige Jüffer, Doochter van een Graaf, den ongevär twäelv Monnd terüg gestorven ös, 'ör onder de Scherm van sin Soon, 'ör Bruuér loatend, den kört d'r op ok starf. En Denken aan sin Lief, se schwöört all die Gesellschaff af un kiikt ken Män meer aan.

Vio.: O, küös ek doch dat Vreuken diinen! Un wüér nit möt min Stand bekennt de

Wäerld, bös dat, dat de Gelegenheid van selfs ös riip.

Kptn.: Dat vällt wel schwoar te maaken, vüür dat se öwwerhups Gevolg will gar nit höbben un ok nit van den Hertog.

Vio.: Dou häst wel guude Manölles aan Dech, Kapitään. Un ok as de Natuur wel doch so mennigen Schmeer verstoppt aachter een schöne Muur, so will ek doch wel glööwen, dat Dou een Seel häst, den möt Din Karakter van Manölles öwwereenstemp.

El vroag Dech un ek soll Dech guud betaalen: Seg niemes, wen ek böñ un dun mech helpen, dat ek mech so verkleed, so dat 'öt möt minnen Plan öwwereen goat. Ek soll dissen Hertog diinen: Dou mutts mech aan 'üm anmelden als eennen Eunuch. Öt ös Din Muute doch wel wäerd, vüür dat ek wel kan singen. un doch wel aan 'üm eraan kan kommen möt min vöölen Musikk-Künsten.

Dat mäkt mech doch wel wäerd aan sinnen Diinst.

Wat ömmer ok passerd, dat sien we dan des Tiids, bewaar Dech moar 'öt Schweigen möt min Wits!

Kptn.: Siid Ge rööstig moar Eunuch, dan böñ ek Ouen stommen Diiner ok, un as ek babbelen soll goan, dan kom mech Blindheid op min Oog!

Vio.: Ek dank Dech; leid mech wiiér!

(Afgang).

Szeen III

(Een Kamer en 'öt Huus van Olivia).

(Erin: Heer Tobias Bök un Maria).

H. Tob.: Den Düüwel ok, wat denkt sech
min Nicht doarbäi, dat se sech den Dood van
'ör Bruuér so aantrekkt? []
Dis Griisgräämechkeid trekkt 'ör nog 'öt
Bluud uut 'öt Läewen.

Maria: Bäi min Wöörd, Heer Tobias, Ge
mutt 'öt Oawes vruu(g)ér noar Huus
kommen. Ou Nicht he't er vööl doartegen,
tegen desse onmöögliche Tiid van noar Huus
kommen.

H.Tob.: Wat he't dat dan op sech? Sall se
mech 'öt doch vüürher seggen un nit laater
doarnoar.

Mar.: Jaja, äwwel 'öt däi(d) Ou beter
aanstoan, as Ge Ou moar een bötschen aan
de Regels däi(d) halden.

H.Tob.: Mech beter aanstoan! Ek trekk mech
nit beter aan, as ek bö.. Desse Klamotten
siin guud genug öm doar d'rín uut te goan un
te drinken un dis Steewels ok un andersch
sollen se sech maar aan de eigenen
Schuunsriimen ophangen.

Mar.: Dat döögts neks un doar goat Ge nog
kapott van van dat gantse Gebääkere un
Suupen. Madame had dat gisteren nog
gesaag(t), ok van dessen gekken Vent, den
Ge 'öt Naachs eens mötgebraach had öm
mööt 'ör te vräien.

H.Tob.: Wen? Doch wel nit de Heer Andreas
Bleikbakke?

Mar.: Ja, doch. Genou den.

H.Tob.: Dat ös er even so'n stärke Vent as
doar moar eennen ös en Illyria.

Mar.: Dat hüürt nit bäi de Saak.

H.Tob.: Woaröm? Häi he't aanständeg Geld,
sin dräiduusend Dukaaten 'öt Joar.

Mar.: Doar kömp häi wel so'n Joar nit lang
möt uut. He ös een groote Gek un den
Neksnuts verknööt alles.

H.Tob.: Baa, dat Ge so jett könnt seggen! He
speelt de Basviggelin un spreekt dräi of vier
Sproaken un alle Wöörd uut de Kopp un he
he't alle guuden Gaaven der Natuur.

Mar.: Ja, seker. Ok dat Bekloppde aan 'üm ös
Natuur. Un nääwen all sin gek Geduu ös häi
dan ook nog een groote Twäärschdriwer.
Un as he nit so eennen tsimperlechen Drietsak
wüér möt doarduur de Gave, sin Dwaasheden
te dämpen, so meenen de Klukken, häi häi(d)
al bald een Begräfnis als Gave.

H.Tob.: Verdommd nog eens, ek hou se
kapott, wen so spreekt. Verloogene
schmeerige Värkes siin 'öt, die so van 'üm
reden. Hu heeten se?

Mar.: Die dat ok nog seggen, dat he 'öt
Naachs en Ou Gesellschaff ömmer drietvull
gesoapen ös.

H.Tob.: As he op de Gesondheid van min
Nicht aanstött.
Un ek drink op 'ör Gesondheid, so lang, as
doar nog jett duurlöppt duur min Gorgel un as
d'r nog jett te suupen ös en Illyria.
Den ös eenne Wendbüüél un een Hondsvott,
den nit op de Gesondheid van min Nicht düüt
drinken, bös dat sech sinnen Kopp op den
dikken Teff as een Drisseldöppken drääit.
Hald die Muull, Mäidschen! Castiliano vulgo!
Vüür dat gets dä Ridder Andreas Bleibakke
hier eerin kömp.

(Erin):

H. And.: Heer Tobias Bök! Hu ös 'öt möt Ou,
Ridder Tobias?

H.Tob.: Lekkeren Ridder Andreas!

H.And.: Ek wönsch Ou wat, lekkere Schruut!

Mar.: Ge mech ok, Monsieur.

H.Tob.: Goann d'r op, Ridder Andreas,
goann drop!

H.And.: Wat ös dat?

H.Tob.: Öt Kamermaidsche van min Nicht.

H.And.: Beste Jüffer Gonndropp, ek wönsch
möt Ou bekent te wörden.

Mar.: Minne Naam ös Maria, Monsieur.

H.And.: Beste Jüffer Maria Gonndropp...

H.Tob.: Ge verstoat mech verkeert, Ridder.
Goann d'r op sall heeten: goat er aan, goat
öm 'ör werwen, goat 'ör beminnen, goat möt
'ör vräien!

H.And.: Op min Wöörd! Ek sall 'ör nit en
Ou Gesellschaff mech wellen vürneemen.
Ös 'öt dat, wat Ge möt Gonndropp meent?

Mar.: Läéwen Ge wel, minne Heeren!

H.Tob.: Nou Dou 'ör so maar löttst goan,
Ridder Andreas, so wull ek, dat De nie nog
eens den Degen küöst trekken.

H.And.: Un nou Ge so äewes maar weggoat,
Jüfferken, wull ek, dat ek nie nog eens
minnen Degen küös trekken. Beste Jüffer,
siid Ge van Meening, Ge küös os so maar
vür de Gek halden?

Mar.: Ek hald Ou doch öwwerhoups nit.

H.And.: Äwwel Ge sallt mech halden. Hier
ös min Hand.

Mar.: Nou, Monsieur, 'öt Denken ös vräi.
Äwwel mech dööcht, Ge könt Ou Hand
beter aan de Theek brengen un drinken
loaten.

H.And.: Un dan; lekker Stök? Wat he't dat
gets nou te seggen?

Mar.: Ou Hand ös dröög.

H.And.: Wat dan gets? Ek bön völeets nit
den Besten, äwwel ek kan min Hand dröög
halden. Un woar blivvt gets den Wits?

Mar.: Öt ös eenne drööge Wits.

H.And.: Häst De nog meer doarvan?

Mar.: Ja, seker. Een gantse Hand voll. Un nou
loat ek los un goann.

(Afgang).

H.Tob.: O, Ridder! Dech veellt eenne
Humpen Wiin. Wenneer höb ek Dech al eens
so onder gesien?

H.And.: Ek denk, so'n Läéwen nit, as Ge
mech nog nie besoapen gesien had. Öt dööcht
mech al eens af un tuu, ek häi(d) nit meer
Wits, dan eene Christ of eene gants normale
Mensch he't; äwwel ek bön eene groote
Ründvleescheeter un dat ös vür minne Wits
nit guud.

H.Tob.: Ja, seker, öwwerhoups ken Vroag!

H.And.: As ek dat doug(ch)t, so wull ek 'öt
verschwören. Ek goan mergen naar Huus
rii(d)én, Monsieur Tobias.

H.Tob.: Pourquois, beste Ridder?

H.And.: Wat ös "pourquois"? Duun of nit
duun? Ek wull, ek häi(d) en den Tiid
Sproaken geliért, en den ek duu besig woar
möt Vechten, Dansen un möt Dobbelsteen
speelen. O, häi(d) ek doch maar de feine
Künste geliért!

H.Tob.: Dan häist De eennen prima Kopp möt
Hoaren d'r op gehad.

H.And.: Woaröm? Häi(d) dat min Hoaren
jett uutgemäk(t)?

H.Tob.: Pas de quéstion! Öwwerhoups ken
Vroag! Dou süüst ja, dat De van Natuur uut
kennen Kröllekopp kriigen kanst.

H.And.: Öt stoot mech äwwel doch ok so
guud, of nit?

H.Tob.: Excellent! Öt hangt geraad as Flaas
op eenne Spennrokken un ek hoop, nog eens
te sien, hu een Huusvrou Dinnen Kopp
tösschen ör Been nömp un van Din Hoar
aanvängt te spennen.

H.And.: Nou eens möt Ernst gesproaken: Ek
will mergen naar Huus op aan, Ridder
Tobias: Ou Nicht lött sech nit sien. Egaal,
vier tegen een, ek bön nit ör Waal. De Graaf
selfs, hier en de Nobberschaff, ös aachter ör
aan un düüt se beminnen.

H.Tob.: Se well dä Graaf doch gar nit. Se
well neks böwer ör Verhäeldnisse, nit van
Rang, nit van Besit, nit van Alder nog van
Wits. Ek höb ör dat schwöören gehüürt.
Täterätä, tatütata, Din Mööglichkeet, die ös
nog doar.

H.And.: Dan soll ek nog eenne Monnd
laenger bliiven. Ek ben een Boorsch möt de
seltsaamste Seel en de Wäerld. Ek höb
Vreud aan Maskeraade un Fasteloawend un
dat dan ok al eens alles tesamen.

H.Tob.: Dögst De vüür all so'n Visages,
Ridder?

H.And.: So guud as anderen ok hier en
Illyrién, wat he ok ös, wael laager van Rang
as die, die beter siin dan ek: un dan well ek
mech ok nit möt die Opas vergliiken.

H.Tob.: Uun hu süüt ör er uut möt Din
Galliarde-Dansen, Ridder?

H.And.: Op min Woord, ek kan een Capriool
schniién.

H.Tob.: Un ek kan Schoapsvleesch schniién.

H.And.: Un ek denk, ek höb den
Kattensprong-Trick d'r op, so guud as maar
iemes en Illyria.

H.Tob.: Vüür wat düüst De dis Dingen dan
verstoppen? Vüür wat höbben dis Gaven dan
een Gardiin doarvüür, die Stoof aantrekken
duun(t) as ör Beeld van Madame Mall?
Vüür wat löppst De nit de Galliarde dansend
noar de Kerk un kömps(t) noar Huus terüg
möt de Dansschritte van een Courante? Van
mech den beständigen Schritt müös een
Gigue siin. Andersch küös ek nit seiken. Wat
vindst De doarvan: ös dat dan een Wäerld, sin
Dööchtigheden te verstoppen? Ek denk wael,
aangesien ör vüürtreffelike Bevinden van
Dinne Been, dat se wel gevoormt siin onder
de Stäer van de Galliarde.

H.And.: Ja, seker, min Been siin stäerk un so
la, la, aan te sien en bont gevläemmde
geklöörde Strömp. Vangen we gets nog möt
Suupen aan?

H.Tob.: Wat küösen we dan nog andersch?
Siin we nit allebeds onder den Taurus, ör
Stäerteeken van den Stiir gebooren?

H.And.: Taurus! Dat siin Sii(d)én un Häerts.

H.Tob.: Neen, Monsieur. Dat siin Been un
Hööpen. Loat mech Dech de Galliarde dansen
sien! Ha! Hööger! Ha, ha. Prima!

(Afgang). ***

Szeen IV. - (Kamer en ör Schlot van den
Hertog).

(Erin: Valentino un Viola en Män-
Klee(d)érsch als Cesario).

Val.: As den Hertog so wiérmäkt, möt Ou sin Gunst te bewiisen, Cesario, dan siid Ge al een gants groot Stök vüüruut: he kent Ou moar eersch(t) sinds een paar Daagen un Ge siid al öwwerhoups kennen Vreemden meer.

Vio./Ces.: Siid Ge bang vüür sin Makken, of dat ek er nit op pas, dat Ge 'öt Voortdüüren van sin Huld en Vroag stelt?
Ös he nöökerig en sin Günsten?

Val.: Neen, dat nit. Glööven mech!

Vio.: Ek danken Ou. Hier kömp(t) de Graaf.

(Erin: Hertog, Curio un Gevolge).

Htg.: Wen soag wael den Cesario? Hein!

Vio.: Möt Ou Gevolg(e), Heerscher, hier.

Htg.: Stel Dech nou gets doar op, Césario! Dou kenst nou gets genug van mech; de meest geheime Blääér van 'öt Buk van min Läéwen un Seel höb ek Dech loaten sien. Doaröm, beste Jong, maak dat De bái 'ör kömps(t) un loat Dech nit afwemmelen. Blif aan de Düür stoan un vertell 'ön (/se), doar blivst De stoan as aangewortelt, bös dat dat De ingeloaten wör(d)sch(t).]

Vio.: Seker doch, min edle Heerscher. Un as en 'ör Verdriet se so verdrunken, so as se hier vertellen, dan soll se mech so'n Läéwen nit erin loaten.

Htg.: Dan maak Lawaai, verstoot ok tegen Regels van Courtoisie, maar kom nit terug oane eennen Ervolg bái die.

Vio.: Segg, as ek möt 'ör spreek, wat dan?

Htg.: O, dan leg uit de Stäerke van min Minne. Verrasch se möt Verkloaren van min Trou. Dou mutts min Schmachten wel verkloaren. Se soll 'öt beter van een Jongen as Dech hüüren, dan van `nen Alden, den sin

Falten stüüren.

Vio.: Ek denk van nit, Mylord.

Htg.: Lief Jöngske, glööv 'öt maar. Vüür die goan(t) Löögen straffen all Din vrooé Joaren, die seggen, dat Dou wüérst een Man: Diana's Lippen siin nit weaker dan un ruoder, Din Stem ös als een Mäidsche's Keel so schrill van Klang un alles aan Dech schiint een Vrouw mech. Ek weet, Din Opdracht stoat vüür desse Saak onder 'öt guude Stäérbeeld. Vier of viif können nog möt 'üm öwwer goan, goat alle, as Ge welle.

Ek vüür mech, ek vüöl mech best, as ek alleen bön en min Nest.

Maak, dat 'öt guud uutlöpp(t) un Dou sollst läéwen vräi so als Din Heer, dan ös van 'üm 'öt Glück aan Dech ok seker.

Vio.: Ek duu(n) min best de Vrouw vüür Ou te werven .((Op Sii(d) aan't Mompelen)): Wat ek ok duun ös Aapekool, den Hertog vüür mech selfs ek hool.

(Afgang).

Szeen V. - (Een Kamer en Olivia's Huus).
(Erin: Maria un een gekke Clown).

Mar.: Nou, of Dou vertellst mech, waar De gewest böst, of ek maak minnen Mond nit open, min Lippen nog nit so wiit open dat er een Piefke kan erin öm Dech guud uutsiin te loaten. Min Vreuchen soll Dech vüür Din Wegbliiven loaten ophaengen.

Clo./gekke Clown: Loat se mech doch ophaengen. Den guud ös opgehangen en desse Wäerld, he't er ken Änx nöddig, nog Klöören.

Mar.: Dat mutts De guud maaken!

Clo.: He sall neks meer höbben, waar he Änx vüür he't.

Mar.: Een guu(d)é Huusmanskost, Din Aantwoord. Ek kan Dech vertellen, waar dat vandaen kömp dat "Ek bön nit bang vüür de Trikoloore".

Clo.: Woar vandaen nou, beste Jüffer Maria?

Mar.: Uut den Kriig. Un doar mutt Ge dapper siin, öm so jett en Din Verrök(t)heid te könne seggen.

Clo.: Wel nou, God sall 'ön Wiisheid geewen, die Wiisheid höbben; un 'ön, wat de Gekke(n) siin, loat se 'ön Talente(n) gebruiken!

Mar.: Äwwel se goan(t) Ou wel hangen, vüür dat Ge so lang weggewest siid; of wael verdreewen te siin, ös dat nit 'öt self(d)e, as of Ge opgehangen wüért?

Clo.: Mennige guude Opgehangenen böigen vüür aan een schlechte Brülf. Un vanwæges verdreewen, loat 'öt moar Som(m)ertiid siin!

Mar.: Ge siid doncque rösolut, of kört aangebonden?

Clo.: Öt een nit un 'öt andere nit. Ek haeng aan twee Pönk(t)skes.

Mar.: Vüür dat as dat eene loslött, haeng Ge nog aan dat andere. Äwwel as se allebä(i)ds d'r af goan(nt), dan mutts De Din Buxen uuttrekken..

Clo.: Dat häst De prima uutgedräkt. Fein, seer guud. Nou, goann maar duur! As Ridder Tobias däi(d) ophüüren möt Suupen, dan wüerst Dou so een witseg Stök Vleesch van Adam sin Eva, as d'r öwwerhoups ken ander ös en gants Illyria, so jett, wat de Wäerld nog nit gesien he't.

Mar.: Sin rööstig, Dou Vieserik, neks meer van desse Kaak. Hier kömp os Vroue. Ge sall er wel aan duun, Ou te ontschuldige(n).

(Afgang).

Clo.: Wits, as 'öt so Dinne Well ös, dan hölp mech vüür een guu(d)é Mumpits! Dis witseg Lüü(t), die Dech uitdenken, bewiisen selfs sech dökk as gekk. Un ek, den ek weet, dat Dou mech veelst, küös as een wiise Man duur goan. Un wat säid Quinapalus? "Beter een witsige Gek dan een gekke Wits".

(Erin: Olivia möt Malvolio (de Böswellige))

Clo.: Möt God wellkomme, schüöne Vroue!

Oli.: Duu de Gek weg!

Clo.: Könnt Ge nit hüüren, Jonge(n)s? Duut dis Dame weg!

Oli.: Maak, dat De voortkömps, drööge Gek! Ek well van Ou neks weeten. Un doar van af siin Ou Manieren mech nit guud genug af, Manolli, plem-plem.

Clo.: Twee keer verkeert, Madonna, waar Ou doch 'öt Drinken un een guu(d)é Raad van können afhelpen. Gövv de drööge Gek te suupen un dan ös häi nit meer dröög. Vroag een schleechde Mensch, dat häi sech mutt veränderen un häi düüt dat, dan ös häi ken schleechde Mensch meer! As he nit kan, dan loat 'üm doch van den Metsger veraenderen! Alles, wat veraendert, ös moar tesamen klamüüsert. Döög, die ophüürt, ös er moar möt Sönd tereechemäk(t). Un Sönd, die veraendert, ös moar möt Döög tesamen gefrikkelt. Of dessen simplen Syllogismus Ou helpen küös; un dan, as nit, wat dan vüür'n Middel? Als 'öt er kennen echten Gek gövvt, allen moar eennen gek gemäk duur dikke Looch(t), dan ös de gantse Schönheid moar een Bluum.

Madame had äwes vüürher al gevroagt, den gekken Clown hier weg te duun. Un doaröm segg ek Ou dat hier nog eens, duut dis Dame weg!

Oli.: Lieven Vrüünd, ek wull Ou weggeschaff höbben.

Clo.: Doar höb(t) Ge wael te hoog d'r näewen gegrepen, Madame. Cucullus non facit monachum. Of báéter te verstoan: Loat dä Kokkulloores! Guude Madonna, gövv mech Gelegenheid Ou te beweisen, dat Ge selfs gek siid!

Oli.: Brengt Ou dat veerdig?

Clo.: Gants seker, lieve Madonna.

Oli.: Dan duut mech dat beweisen!

Clo.: Ek mutt Ou doarvüür op den Katechismus testen, Madonna, min lief lekker döögsaam Müüske, seg 'öt mech aan!

Oli.: Nou, Sir, of Ge dat wellt of dat ek andersch neks te duun höb, kom dan eruut möt Ou Beweis!

Clo.: Beste Dame, vüür wat siid Ge so tröörig?

Oli.: Beste Gek, Ge weet doch, dat min Bruuér dood ös.

Clo.: Ek denk, sin Seel ös en de Höll, Madame.

Oli.: Ek weet gants seker, dat sin Seel en de Hemmel ös, beklopden Gek.

Clo.: Dan siid Ge nog vööl gekker, Madame, as Ge doaröm tröörig aan't Eröm-jammeren siid, as Ou Bruuér sin Seel en den Hemmel ös. Brengt die Verrökde weg, Heeren!

Oli.: Wat denkt Ge van ossen Narr, Malvolio? Ös he nit groote Spitsenklasse?

Mal.: Ja, un he soll nog ömmer beter wörden, as he en 'öt Alder kömp kört vüür 'öt Afkratsen. Wat eennen normaalen kloaren Kopp möt 'öt Alder stüürt, dat mäkt den Narren bluos nog báter.

Clo.: God soll Ou gou een schnelle Schwakheit schekken, Monsieur, dat Ou Beklopptheid nog jett beter kan tuuneemen! Den Ridder Tobias soll wel gants seker d'r op schwöören, dat ek kennen Voss böñ, äwwel ek soll ken twee Penning verwetten, dat he van Ou säid, dat Ge normaal wüért.

Oli.: Hu vindt Ge dat nou, van de Gek, Malvolio?

Mal.: Ek böñ gants baff, Madame, dat Ou so een Ondöög van den Halonk gevällt. Ek höb dessen Charmeur neulich gesien, duun 'üm eennen gants effen Narr möt eenne Kopp so kleen as een Muus had können veerdig maaken. He kömp ja al gants uut sin Fassong, as Ge nit öwwer sinne Kwatsch aan't Laachen siid. So gagga ös dä Clown van Ou. Ek mutt energisch protesteeren tegen so'n sech wiis dönkende Lüü, die sech Hofnarren halden un vüür Vergnögen käaién öwwer dis blööde Wits van son gekke Vöögels, woarduur se sech selfs de Hanswoörsch van 'ön eigen Narren maaken.

Oli.: O, Ge siid krank van Selfsverlieftheid, Malvolio, un Ge goat probeeren van jett Lekkersch möt Ou gants bedorven Schmaek. Wen edel, onschuldig un vräi ös süüt dat: Ge siid möt een Kannon op Möschen aan't Schiiten. Eenne guu(d)e Clown düüt nit roddelen öwwer Ou achter de Rüg, he säid Ou dat platt vüür de Schwaa(r)t un dat ös möt dis vüür vernönfteg gehaldene Spießer genou ömgedräait, se duun fein möt Dech un spreken achter Dinne Rüg.

Clo.: Nou, Mercurius sall Dech de Gave van
'öt Opschniién verleen, vüür dat Dou so
guut öwwer de Narren sprekst!

(Terüg erin: Maria).

Mar.: Madame, aan de Poort ös 'ne jongen
Heer, den dringend möt Ou spreeken well.

Oli.: Kömp he van den Graaf Orsino, of nit?

Mar.: Ek weet 'öt nit un höb ken flaeue Idee,
Madame, äwwel seer guut süüt he uut un ok
sin Begleidersch.

Oli.: Wen van min Lüü lött 'üm nit erin?

Mar.: Ridder Tobias, Madame, Ou Vedder.

Oli.: Breng 'üm doar weg, ek bitt Ou, he
spreek(t) alleen moar bluos domm
Tseug(ch), den Düüwel ok! (Maria eruut,
Afgang).

Goat Ge, Malvolio: as 'öt Gevolge ös van
den Graaf of Hertog, dan bön ek siik of nit te
Huus, versinnt Ou dan moar wat, öm se los
te wörden. (Afgang Malvolio).

Nou, gets höb Ge gesien, Clown, hu Oué
Verröktheden ömmer älter wörden un de
Lüü se nit meer wellen.

Clo.: Dou häst vüür os gesprooken,
Madonna, as of Dinnen äldsten Soon selfs
eenne Gek soll wörden; 'üm sinne Kopp soll
dä Jupp-Pitter volstoppen möt Bräigen!
Vüür gets kömp van Din Fammilich een möt
een gants weeke Pia Mater.

(Erin: Sir Tobias Bök).

Oli.: Dou liéwen Hemmel,
halvvullgesoopen.
Wat ös den, aan de Poort, Vedder?

H.Tob.: Een Edelman.

Oli.: Een Edelman, een Edelman! Wat dan
nou vüür eennen?

H. Tob. (he bökt): 'öt ös een Heer doar.
(Bökt). Noar den Düüwel möt dis ingelaagde
Herringe! (Schwankend, lallend vüür den
Clown): Hu ös 'öt dan möt Dech, Männeken?

Clo.: Guud, Ridder Tobias.

Oli.: Vedder, Vedder, hu siid Ge dan öm
dessen vruu(g)én Daagestiid al en so 'nen
viesen Tuustand?

H.Tob.: Vies? Driss! Doar ös iemes aan de
Poort.

Oli.: Nou, guud. Wen ös dat dan?

H.Tob.: Loat 'üm den Düüwel selfs siin, as he
well, 'öt ös mech driss-egaal. Glövv mech, 'öt
kömp alles op 'öt selfe eruut!
(Afgang: H.Tobias).

Oli.: Op wat schää(g)t dan eennen
Besoapenen, Clown?

Clo.: He schlää(g)t op eennen Verdrunkenen,
eenen Gek un eenen Verrökden: een Glas
öwwer den Doorsch(t) gedronken mäkt 'üm
een Gek, van twee te vööl wörd häi verrök(t)
un van nog een derde Glas goat he versuupen.

Oli.: Nou goann Dou un süük mech den
Liike-Pitter, dat he sech minne Vedder
aankiikt, of he nog aan't Läéwen ös, he ös
nämeleg en den derden Tuustand van
Versoapen! Goann noar 'üm kieken!

Clo.: He ös bluos een bötschen verrökt un de
Clown soll noar 'üm kieken. Afgang, Clo.).

(Terüg erin: Malvolio).

Mal.: Madame, dessen jongen Vent d'r
buuten well Ou dringend spreeken. Ek höb
vertellt, Ge wüért siik: he säid, dat wüös he al
un gerad doar d'r öm wüér he gekomen, möt
Ou te spreeken. Ek höb 'üm vertellt, Ge wüért
aan't schloopen: 'öt schiinnt, dat he dat ok al

van te vüüren had afgeweeten un doaröm kömp he öm möt Ou te spreeken. Wat mutt ek 'om nou seggen, Madame? Häi ös well tegen osse Noodlöögen prepareert.

Oli.: Segg 'om, dat he mech nit te spreeken kriigt!

Mal.: Genou dat had ek al vüür 'om gesaag(t), äwwel he säid, dat he aangewortelt aan Ou Poort soll stoan bliiven, bös dat dat Ge 'om erin loat, öm möt Ou te spreeken.

Oli.: Wat vüür'n Zoort Man ös he dan?

Mal.: Woaröm? Een Mensch.

Oli.: Un wat vüür'n Mensch?

Mal.: Van so'n siike Zoort, den sech nit lött afwemmelen.

Oli.: Wat vüür'n Persoon en wat vüür'n Alder?

Mal.: Nog nit ald genug öm Man te siin, äwwel te ald vüür'n Jöngske, nit Veesch, nit Vleesch, so jett tüsschen een Man un een Jöngsken. He süüt er guud uut un he't een vüürloute schrille Stem: Ge küös meenen, 'öt wüér een Mamasjöngsken.

Oli.: Loat 'om erin un ruup min Kamervrou Maria!

Mal.: Maria, de Dame rüüp!(Afgang, Mal.).

(Terug erin: Maria).

Oli.: Gövv mech den Schlaaiér: kom,werp 'om mech öwwer min Geseech.

Nou dan, nog eens de Boodschaff van Orsino aanhüüren.

(Erin: Viola möt Gevolge).

Vio.: De Dame van 'öt Huus, wen ös dat?

Oli.: Proat möt mech, ek soll vüür 'ör

Aandwoord geven. Duut Ge dat?

Vio.: Meest uitstroalende, uitgewaelde un onvergleikbare Schönheit, - ek bidd Ou, ös dat de Dame van 'öt Huus? Dän ek höb 'ör vüürher nog nit gesien: Ek däi(d) nit gäern min Rede so moar as Päerlen vüür de Väerke(n)s werpen. Vüürdat, afgesien eens, dat min Rede so perfekt ös, bön ek möt vööl Muute besig gewest, dis Rede uit min Kopp te lieren. Beste Schönheiten, halden mech nit vüür de Gek! Ek bön gou op de Stäärt getradd un schou van Ou as Hanswoorsch(t) gebruukt te wördnen.

Oli.: Woar komp Ge dän vandaen?

Vio.: Ek kan nit meer seggen, as dat ek studeert bön un dis Vroag stoat nit en min Rol. Edelguude Vroue, goat mech en alle Bescheidenheid seggen, of Ge de Dame van 'öt Huus siid, dat ek er duur kan goan möt min Rede!

Oli.: Siid Ge Komödiant?

Vio.: Nee(n), min diipverschweegen Häert. Un doch, ek schwöör Ou bai alle Schloppen woamöt Äerglist vangen düüt, ek bön nit de Rol, die ek speel. Sidd Ge nou de Dame van 'öt Huus?

Oli.: Als ek mech nit selfs mutt usurpeeren, of aanmaaten, dan bön ek 'öt.

Vio.: Gants seker, as Ge 'ör siid, dan maat Ge Ou dat aan, dän wat aan Ou ös, te geven, dat ös nit aan Ou terüg te halden. Doch doarmöt bön ek hier nit besig. Ek soll duуроan en min Rede, Ou te loven, un dan goan ek Ou de Käern van min Boodschaff loaten sien.

Oli.: Kom gou op den Pön(k)t te spreeken un ek bevräi Ou van de Muute van 'öt Loovpreisen.

Vio.: Jammerschaad. Öt woar vööl Ärbeed alles uut min Kopp te lieren un 'öt ös, hein, suo poetisch.

Oli.: Öt ös wael eerder(der) poetisch uitgesonden, ek bidd, behald 'öt vüür Ou! Ek höb gehüürt, dat Ge vreekeleg vüür min Poort gewest siid un höb Ou Binnenkomen alleen moar tuugstoan öm mech te wonderen öwwer Ou, dan noar Ou te luusteren. As Ge nit te gek siid, dan goat Ge nou; as Ge vernönfteg siid, dan vat Ge kört. Öt ös nit den Tiid onder de Moan(d), möt so'n Fitütten een Gesprek te halden.

Mar.: Wellt Ge nou de Seegelen striiken? Doar goat 'öt eruut.

Vio.: Nee, schwäbbelige Leichtmatroos, lekker Jöngske, ek well hier nog een bötsche eröm schepperen; en bötsche van Opweken, dä Reus doar van Ou, lekker Vreuchen.

Oli.: Seg, wat Ge van Sen siid!

Vio.: Ek böñ een Boode.

Oli.: Seker. Ge höbt wel enkele verborgen Denge af te leeveren, as de Zeremonien d'r öm eröm suo verschräkkeleg siin. Seg mech nou wat er aan de Han(d) ös!

Vio.: Dat goat alleen Ou wat aan. Ek duun Ou nit den Kriig verkläeren, ek well ken Huld vüür mech, ek hald en min Haanden den Oliivetak un min Wöörd siin alleen moar Vreede.

Oli.: Äwwel Ge siid onrösteg begonnen. Wen siid Ge un wat well Ge?

Vio.: Dat Onröstige aan mech, dat Ou so vüürkoam, dat höb ek hier möt 'öt Vüürloaten aan de Poort geliert. Wat ek böñ un wat ek well ös so geheim as de Jüffernschaff; vüür Ou Ooren heilig, vüür de

anderen profaan.

Oli.: Dan loaten os nou alleen, ek well van dat Heilige hüüren! (Afgang: Maria un Gevolge). Nou Ridder, vertelt Ouén Tekst!

Vio.: Liefste Dame...

Oli.: Een aangenäeme Vormel, un lött sech nou meer doar d'r öwwer seggen? Woar läidt dessen Tekst van Ou?

Vio.: En de Boorsch(t) van Orsino.

Oli.: En sin Boorsch(t)! En wat vüür 'n Kapitel van sin Busen?

Vio.: Öm os Methode nou te volgen: en 'öt eerschde Kapitel van sin Häert(s).

Oli.: O, dat höb ek al geläesen. Dat ös Ketserei. Höb Ge andersch neks meer te seggen?

Vio.: Wel, nou, Madame, loat mech van Ou 'öt Geseech(t) sien!

Oli.: Höb Ge öwwerhoups een Opdraach(t) van Ou Heerscher, sech Ou möt min Geseech(t) besig te halden? Ge siid nou van den Tekst afgeweeken: Äwwel we wellen de Gardiin terügtrekken un 'öt Beeld loaten sien. (Olivia onverschlaaiért:), Kiek moar, Ridder, so soag ek op dissen Moment uut: ös 'öt nit fein gemäkt?

Vio.: Faantastisch gedoan, as God dat all gedoan had.

Oli.: Öt ös echte Väerf un 'öt trotst aan Wend un Weer.

Vio.: Öt ös een woahre Schönheid van Harmonie van ruod un witt, wat hier de lieve Natuur selfs he't vüürgebraach(t). Holde Vroue, Ge siid de verschäekkeligste Grausamkeit, as Ge möt dit Grazié afkratst un

onder de Äerd en de Doodenkis(t) komp,
oane ok een Kopie doarvan doar
Kenderkriigen te teelen.

Oli.: Nee, näö, Monsieur. So hard van Häert
kan ek nit siin. Ek goan een Testament
maaken van min schööne Lichaamsdeelen
möt een Tabell, d'r en alles opgelist, elk
Lichaamsdeel van mech moet een
Nümmerken, so als Nr. 1: twee Lippen,
indifferent ruod; als Nr. 2: twee griise Oogen
möt twee Oogdekkels doarbäi; as Nr. 3: een
Näek un een Ken, etcetera, etc., etc. Siid Ge
hierher geschek(t), öm mech te loopreisen?

Vio.: Ek sien Ou, wat Ge siid. Ge siid vöölt
tsen de stolts. Äwwel as Ge eennen Düüwel
wüért, doar wüért Ge doch gants schöön
doar d'r vüür. Min Heerscher un Meester
beminnt Ou: O! So een Lief küös bluos
ervüllt sien, as Ge van öm de Kroon
ontvangt, onverglikbare Schöönheid!

Oli.: Hu düüd he mech dan lieven?

Vio.: Möt Aanbeeden un dikke Troanen, möt
Küémen un Don(d)erweer van Lief, totaal
ontvlammt.

Oli.: Ge Heerscher kennt min Seel. Ek kan
öm nit liefhöbben; doch vindt ek öm wael
dööchtig, ken öm as edel, van groot
Landbesit, he ös wael fresch un suuwer jong
gebleeven, een guu(d)é Leumond he't he ok,
he ös so vräi, geleert un wakker un van
Gestalt un Gaven der Natuur grossartig. Un
doch kan ek öm nit lieven. Häi häi(d) sech
dessen Aantwoord al vüürher selfs können
geven.

Vio.: As ek verliefd so op Ou wüér, as
minnen Baas dat ös, ontvlammt van Leiden
en dit dan eens endende Läéwen, dan köüs
ek en Ou Aantwoord kennen Sen nit venden.
Ek küös öt nit verstoan.

Oli.: Woaröm? Wat däist Dou dan?

Vio.: Maak mech een Loofhüüsken vüür Ou
Poort un ruup min Seel tu en dit Hüüsken!
Schriif mech Gesang op van verstooten Lief
un sing dat alles en den Düüsternis 's Naachs.
Holla, loat öt Echo van de Bergen schallen
un maak de alte Proatvott, die heet Looch(t),
uutschräiéen Dinnen Naam: "Olivia"! O, Ge
sall nit möögen uutröosten tüsschen Hemmel
un Äerd, vüür dat Ge barmhärtig siid
gewoorden!

Oli.: Ge küös öt nog tu jett wat brengen.
Woar stamm Ge dan van af?

Vio.: Nou, öwwer min Glück? Doch min Stand
ös guud un ek böen een Edelman.

Oli.: Maak Ge, dat Ge naar Ouén Baas terug
goat. Ek kan öm nit liefhöbben. Loat öm
mech niemes meer schecken. Öt wüér, dat Ge
bäi Gelegenheid weerkomp, bäi mech
vertellen, hu häi öt opgevatt. Leve wel! Un
Dank ok vüür Ou Muute. Un denk hierbäi aan
mech!...

Vio.: Ek böen ken Mietling, Madame, halden
Ouén Geldsak en de Täsch! Min Baas un nit
ek selfs, he well jett van Ou höbben. Lief sall
sin Häert hard maaken, dat Ge goat lieven, un
seiken Ou nit selfs en de Täsch, öm de
Vlammen te löschen van Ou
Vervüürungskünsten, Ge un minne Baas!
Leve wael, Dou doll Schruut! (Afgang).

Oli.(herhoalt vüür sech): Woar stam Ge dan
van af? "Nou, min Stand ös guud un ek böen
een Edelman". Ek häi(d) schwören können,
Dou böst: Din Sproak, Din Geseech, Din
Figuur, Bewegen un Esprit, - dis viif, dat siin
Din Wappenelementen. Nit te schnell,
langsaaam aan! Wüér öt moar, den Diener
müös den Baas siin. Äwwel hu dan? Even so
schnell kannst De Dech ok de Pips hoalen.
Mech dönkt: Ek vüöl desse jonge Mensch en
sin Perfektioon, nit te sien un möt subtiile
Öwwerraschung mech onder de Oogen
kommen. Nou, vergeet öt moar! Wat? Hallo,

Malvolio!

(Terüg erin: Malvolio).

Mal.: Hier, Madame, Ou Diener.

Oli.: Loop achter dessen komischen Bode van den Hertog aan: he he't sinnen Ring hier loaten leggen. Küös ek of nit? Segg, ek weller neks van. Vroag öm, dä Baas nit Honning öm den Baart te schmeeren un ok, dat he sech bluos ken valsche Hoop van maaken soll: Ek böñ neks vüür öm. As dessen jongen Mensch dan mergen wel soll kommen, dan segg ek öm dat wael, woarom. Maak, dat De voortkömps, Malvolio!

Mal.: Jawell, Madame! (Afgang).

Oli.: Ek duun, ek weet nit wat, höb Änx un vindt min Oogen te hoog öm doar d'r onder iemes te wellen sien, dä schmeert Dech Honning en den Baart, ok os een Baart nit Wiliwerart. Scheksaal, loat Din Macht wael sien, os selfs gehüüren we dan nit, wat bestemmt os, dat mutt siin un dat kömp dan möt de Tiid. (Afgang).

(Ende van den eerschten Akt).

Akt II, 1ste Szeen: Seeküst.

(Optreeden van Antonio un Sebastian).

Ant.: Wellt Ge nit läenger hier bliiven? Un Ge wellt ok nit, dat ek mötkom?

Seb.: Möt Ou Dulden, nee. De Stäerren schiinen düüster öwwer mech un vies brek(t) öt Scheksaal öwwer mech erin, wat Ou vöölleech küös aansteeken. Doaröm duun ek Ou vroagen mech allen te loaten, öm min Leiden alleen te dörwen uit te halden. Öt wüér Ou Lief vüür mech schleech(t) terüg gegeven, as ek Ou en min Leid betrek.

Ant.: Dan seggt mech doch wael, waar op aan. Ge läengs goat!

Seb.: Jammersch nee, Monsieur. Min Reisebestemmung os eerder een bötsche extravagant. Äwwel ek ken Ou as bescheiden genug, dat Ge öt nit uit mech eruut goat dwengen, Ou te seggen waar op aan, as ek dat nit seggen kan. Äwwel vüürdat ek Ou guud böñ, well ek aan Ou verroaden, Antonio, dat ek wael Sebastian heet un nit Rodrigo, so ek Ou gesaag(t) had.

Minnen Vader waar dessen Sebastian van Messalina, van dem Ge seker wael gehüürd höbt. He liet noar sinnen Dood mech selfs un ok min Twellings-Sööster terüg. As öt dem Hemmel so bevallen häi(d), wull ek, we wüéren ok as ossen Vader aan't End. Äwwel Ge, Mössjöö, höbt dat verhendert, w(ä)en(t). Ge höbt mech een paar Stöndkes terüg aan de Seeküst gevonden, waar min Sööster verdronken woar.

Ant.: Een Daag van Jammer.

Seb.: Een Sööster, van die se säiden, dat se seer op mech van Uutsien koam un die so memnige schöön hadden gevonden: ok as ek möt dat Schönproaten van de Lüü nit ömmer öwwereens waar un dat nit glööv, so well ek doch tuugeven, dat se een Seel van Mensch waar, wat selfs de Neid ör loaten mutt. Se os

en dat Saltwater verdrunken un ek denk, de Herinnerung aan `ör al möt nog meer Saltwater te verdränke(n).

Ant. Vergeeft mech, Ridder, dat ek Ou neks biiden kan.

Seb.: O, besten Antonio! Dat ek Ou sovööl Ömständ maak.

Ant.: As Ge mech vüür min Lief aan Ou nit ömbrengt, dan loat mech Ou Diiner siin!

Seb.: As Ge nit ongedoan wellt maaken, wat Ge gedoan had, dat ös, dem ömtebrengen dem Ge geredt höbt, dan vroagt mech nit dooardröm! Leve wel, op nou gets! Min Boorsch(t) ös vol un 'öt Haerts löppt mech öwwer un ek vang glik aan te hüülen as min Mama. Ek goan noar de Hoof van Graaf Hertog Orsino, adschöö.

Ant.: Un Goddes rijke Segen goan Ou begleiden op Ou Wegen! Ek höb vööl Gegnersch bái Orsino aan de Hoof un as ek doarging wüér ek doof. Äwwel komme, wat doar welle, ek beed Ou aan, Gevaar sien ek as Sport un doaröm kom ek dan eens aan. (Afgang).

2de Szeen: Een Stroat. (Erin kommen Viola, van Malvolio gevolgt).

Mal.: Hallo, siid Ge nit äwes bái de Gräafin Olivia gewes(t)?

Vio.: Ja, ja, äwes. Un dan bös hier geschlendert.

Mal.: Se gövvt Ou dessen Ring terüg. Ge häid mech dies Muute können spaaren, as Ge den Ring selfs mötgenoamen häid. Se he't erbäi gesäag(t), dat sech Ou Heerscher moar ken Sperenskes inbeelden soll, se well neks van 'üm. Un dan nog jett, dat Ge nit nog eens as eennen kwespelegen Schnöösel en de Aangelegenheden van Ou Heer komp,

'öt wüér dan, dat Ge komp vertellen, hu häi dis Aantwoord opgenommen he't. So, un gets neem de Ring!

Vio.: Se had den Ring van mech aangenomen, ek well 'üm nit meer.

Mal.: Luuster, Männeken, Ge höbt 'ör de Ring möt Kafumm doarhergeschmeeten, un se well, dat he genousuo terüg wörd gegeven. As de Ou wäerd ös, Ou doarvüür te bükkken, dan hoalt 'üm Ou van de Äerd op. As nit, dan iemes andersch, den 'üm vindt. (Afgang).

Vio.(alleen): Ek höb doch kennen Ring bái 'ör terüg geloaten, wat meent Madame doarmöt?

Scheksaal, loat 'öt nit tuu dat min Uutsien 'ör vertöövert had.

Wat he't se mech doch aangekeeken!
Mech dööcht, dat se öwwer al dat Vekseeren de Sproak had verlooren.

Se had 'ör aangevangen' Säts koum beénd.
Se ös verliefd op mech, so as se 'ör Leid uutdrückt un mech dat duur de Bluum lött seggen duur dessen moksegen Mensch.

'öt ös öwwerhoups kennen Ring van minnen Baas. Woaröm ok, he had 'ör kennen geschek(t).

Ek böñ vüür 'ör eenne Man. As 'öt so ös as 'öt ös, ärme Vrou, dan däi(d) se beter eennen Droom beminnen.

Verkleidung, Dou böst eennen Schelm, waar möt mech den Gegner düüdeleg wördt.

Wat ös 'öt doch sempel möt een schööne Masker, op de Wiiver wel Indruk te maaken. Jammer! De Schwachheid ös moar osse(n) Naam, nit wäi!

So as gemaakt, so mutten we siin.
Hu kriigen we dat nou op de Reih?

Minnen Baas ös so op 'ör verliefd.
Un ek ärm Dier verliefd op 'üm.

Un säi, verdrääit nog eens, he't sech en mech verkeeken.

Hu soll dat nou duurgoan?
As ek eennen Man böñ, dan ös den Tuustand neks, dat minne Baas möt mech vrääit.

As ek een Vrou ben, - wat eennen verrökden
Daag vandaag! -, wat sall Olivia
vergäéwe(n)s küömen van Lief.
Ek hoop, den Tiid den sall 'öt regelen, nit
ek, däen dessen Knoop kriig ek nit op.

3rde Szeen: Een Kamer en 'öt Huus van
Olivia. (Erin: Heer Tobias Bök un Heer
Andreas Bleikbakke).

H.Tob.: Kom her, Mösjöö Andreas! Nit noar
Bed noar Meddernaach, dat ös so as De op
den Tiid op böst un diluculo surgere, mutts
De weeten, 'öt Besiigen van de Schloap un
'öt Öwwerwenden van 'öt Erondervallen van
de Oogdekkels, weets(t) De dat?

H.And.: Nee, doar böst De baff! Äwwel ek
weet, dat laat op siin 'öt selve ös as laat op
siin.

H.Tob.: Dat ös een verkeerde Loogik. Dat
schüü ek as een lege Vläsch. Noar
Meddernaach nog op un wakker siin ös
vruu(g)h un öwwerhoups nit laat. Un so ös
'öt nit laat, moar vrouu(g)h, as Ge noar
Meddernaach noar Bed goat Höbben we nit
vier Elementen van 'öt Läéwen?

H.And.: Ja seker, so seggen se. Äwwel ek
glööv, dat os Läéwen eerder Eeten un
Drinken ös.

H.Tob.: Dou böst mech vööleets eenne
Geleerde! Kom, loat os Eeten un de Gläser
leeren! Maria, ek segg erin. Breng os een
Väätsche Wiin!

(Erin: Clown).

H.And.: Verdölt nog eens! Doar kömp de
Narr erin.

Clo.: Wat nou, Ge Schätskes? Höb Ge dat
nit doarbäi, dat Beeldnis van os dräi?

H.Tob.: Welkommen, alden Drietsak,
dommen Oos! Gets geeht 'öt loss op "loos!".

H.And.: Min Keel, min Seel! Wat he't dä Gek
vüür'n schööne Boorsch(t)! Liéver dan een
Heiérmán (5 Mark) häi(d) ek so'n Been un so
een Stemvolumen vüür te singen, as de Gek
he't. Eerleg, Dou häst os gister(n) schöön wat
vüürgemäkt möt dat Veertellstökske van
Pigrogromitus un de Vapianersch, duu se de
Linién van Queubus vüürbäi woaren. Öt
woar verdommt guud un ek had Dech viif
Grosches geschek(t), dat De bái Din
Schätseken ok bái Grosches woarst. Häst De
'öt gekreegen?

Clo.: Ek höb dat Geld en de Sak gestopp(t)
vüür dat dem Malvolio sinne Naas kennen
Roorstek ös. Min Vreuken he't een witte
Hand un de Myrmidons siin ken Spelunken.

H.And.: Fein, so goat 'öt 'öt bäést, dä
Kwatsch maaken, as 'öt gedoan ös. D'röm
sing os jett un sinn ken Biést!

H.Tob.: Nou maak al, Dou krii(g)s(t) ok nog
viif Grosche(n)s! Sing jett!

H.And.: Van mech krigst De ok een Sakgeld.
Wat den eennen reech(t) ös,...

Clo.: Mutt ek nou jett öwwer de Lieve singen
of öwwer 'öt guu(d)é Läéwen?

H.Tob.: Een Lievesliedsche, chanson d'
amour!

H.And.: O, ja, o, ja. Wat stüürt mech 'öt
guude Läéwen?

Clo. (*To find a well known song in platt, the editor and translator of this shakespearean comedy has taken instead of Shakespeare's song text the about Shakespeare's time written song in platt "Anke van Tharaw" with a few adaptations to the editors language. The song-text of about 1600 had been*

translated about 200 years later by Gottfried Herder at Strasbourg into “Neuhochdeutsch” as “Ännchen von Tharau”, melody by F. Silcher, 1825):

Änneken van Tharaw ös, die mech gevällt.
Se ös min Läewen, min Guud un min Geld.
Änneken van Tharaw he’t allweer ‘ör Häerts
op mech gereecht en Lief un en Schmäerts.

(Refrain):

Änneken van Tharaw min Riikdom min
Guud, [redacted]
o, minne Seele, min Vleesch un min Bluud.

Kööm mennig Wéér glik en os te schloan,
we siin van Senn, bái elkander te stoan.
Krankheid, Vervolgung, Bedrüüfnis un Piin
sall vüür os Lief een Bestäerkung siin.

(Refrain):...

So as een Palmenboom öwwer sech steigt,
hu meer ‘üm Hagel un Regen beugt;
so wördt de Lief en os stäerk un groot,
duur Krüüts un Leiden, duur allerlei Nood.

(Refrain):...

Un wörst Dou dan eenmoal van mech
getrennt, [redacted]
un Dou leewst doar, waar de Sonn man nit
kennt, [redacted]
ek well Dech volgen duur Böösch un duur
Meer, [redacted]
duur Iis, duur Iiser, duur veindlege Heer’.

(Ref.):

Änneken van Tharaw min Leech’, Sonne
min, [redacted]
min Läewen schluut ek en ‘öt Dinne wael in.

H.And.: Een honningsüöte Stem, op min
Woord as Ridder.

H.Tob.: Eennen aansteekenden Oa(d)ém möt
een viese Gaalm.

H.And.: Seer süöt un ok nog aansteekend
doarbäi.

H.Tob.: Ja, as De dä Gesang duur de Naas
hüürst, dan stenkt dä uit de Mul as een Kuu
uut de Vott, so süöt. Äwwel mutten we dan
Süötholt raspelen? Goant we gets de Naachs-
Üül verschrekken möt eenne Juukjakk, den
dräi Seelen uut eenne enkelen Wäewer
verjaagen düüt. Sölle we dat duun?

H.And.: As De jett möt mech op häst, dan
loat os dat duun, ek böö raderdoll op jett te
singen.

Clo.: So süüst De ok uut! Een Naachsüül,
gerädert van ‘öt Suupen. Un ‘öt gövv(t)
Üulen, die können singen.

H.And.: Ja, dat kann. Dan loss möt “Soag een
Knaav een Röösken stoan...” (Tekst i. App.)

Clo.: Böst Dou eene Knappe, Ridder?
Hüür op möt dat Getütt un Gegrööle,
andersch segg ek Knaav vüür Dech.

H.And.: Duu moar, dat wüér nit de eerschde
Keer, dat mech iemes “K/k-napp” vindt.
Getütt, Tüttüttütt, dan singen we “De Klanten
Tüüt...”, vang aan, Dou Aarschlooak!

Clo.: Neks, ek vang nit aan. Loat mech
tevreden!

H.And.: Jaja, höb Dech nit so, stell Dech nit
so aan!

(Se singen gemeensam naar de Mellediih
van “Die Vogelhochzeit”):

Dä Klanten Tütt, de Klanten Tött,
dä he’t een Drietmaschiin, die flött.

Viderallala, viderallala, viderallalalala.

De Äerten un de Muuren
siin op den Driet aan't luuren.

Viderallala...

Un op den Hoof en Reih un Glied
doar stoan(nt) de Tönnekes möt den Driet.

Viderallala...

Un höbben (han) de Klanten-Kender Striit,
dan schmiiten die sech möt den Driet.

Viderallala...

H.And.: Un gets noch een Stroof en dis
Sproaken, die os Nobbersch vüürneemer
vinden:

En höbben de Klanten kinderen strijd,
dan gooien zij elkander met de Schijt.

Viderallala...

Und haben die Klanten Kinder Streit,
dann bewerfen die sich mit dem Scheiß.

Vidirallala...

Des gosses du Klant ils font la guerre,
surtout ses flanquent de la merde...

...

(Erin: Maria).

Mar.: Wat ös dat dan nou vüür'ne Spe(c)t-
takel, dat Ge hier aan't erömpööken siid?
Ek kann mech nit vüürstellen, dat minne
Vroue nog nit örren Huusmeester Malvolio
geruupen had, öm Ou de Düür eruut te
jaagen.

H.Tob.: Madame, dat ös een alte Härk; - we
siin net as Diplomaaten so stäerk; (*gröölt*):
Viderallala... Malvolio dat ös doch een
Knaatschlap - un vrööleg halden we alles

opTrapp.Viderallala...
Bön ek nit den Vedder van Madame? Hähä,
Vreuken? (*Singt*): En Babylon woont eenne Man, de
liep de Vreukes achteraan, Viderallala.

Clo.: Ek küös mech beömmelen öwwer den
Ridder sin bewondernswäerde Gekheid.

H.And.: En der Daad! As he doarvüür
opgelegt ös un ek ok. Häi düüt 'öt möt meer
Grazie, ek duun 'öt wel eerder op min
natüürlege Aart.

H.Tob.: Un vandaag ös den twälfden
Dezember un den tweedden Advent. (*Singt*,
noar de bekennde Tangomelodie): Advent,
Advent, een Loak em Hemp(d), eersch een,
dan twee, dan dräi, dan vier: dan stoat Ge
näkkeg vüür de Düür, Olé!

Mar.: Öm Hemmelswellen, röösteg nou, dä
Huusmeester kömp!

(Erin: Malvolio).

Mal.: Meestersch, siid Ge nog bai Grosches?
Siid Ge doll, of wat? Höb Ge kennen
Verstand, Manöllen of Eer, dat Ge öm dessen
Tiid 's Naachs Lawääi maaken as de
Käételflikkersch? Mutt Ge een Spelunke van
osse Vroue ör Huus maaken möt all dat
Gegrööle van dis schmeeriege Lieder und dat
Gekwaake? Höb Ge kennen Aanstand un
Respekt vüür 'öt Huus, de Lüü' doar d'r in un
ok nog nit eens eennen Tiidklokk en de
Stäert?

H.Tob.: Jawäel, möt 'öt Singen höbben we os
aan de Tiid wat de Nooten düüren gehalden.
Maak dat De voortkömps!

Mal.: Ridder Tobias, ek mutt eens persöönleg
wördnen. Madame had mech gevraagt Ou te
seggen, ok als se Ou als Vedder hier lött
woonen, dat se dan doch wel öwwerhoups
neks möt Ou Knösselegkeid un Duureen te
maaken well höbben. As Ge Ou los könnnt

maaken van Ou schlechte Manölles, dan siid Ge en dit Huus wellkommen. Un as 'öt Ou bevallen sall, 'ör te verloaten, dan ös se seer d'r van aangedoan, Ou 'öt "Adieu" (adschöö) aan te biiden.

H.Tob. (Singt): Muss I denn, muss I denn zum Städele hinaus, Städele hinaus und Du mein Schatz bleibst hier.

Mar.: Nee, nee, nee, besten Ridder Tobias!

Clo.(singt): Wenn I komm, wenn I komm, wenn I wieder wiederkomm...

Mal.: Hüürt dat ömmer nog nit op?

H.Tob (singt): wieder wiederkomm...

Clo.: Geloogen, ös nit woahr, Ridder Tobias!

Wal.: Den Narr he't vööl Vertouen en Ou.

H.Tob.(singt): Kehr ich ein...

Clo.(singt): ...mein Schatz...

H.Tob. (Singt):...bei Dir.

Clo. (singend, selve Mellediih): Neeneenee, dat düüst De doch nit.

H.Tob.: Nee, nee, geloogen, gets siid Ge möt de Tiidklokk van de Nooten verkeert duureen. Gövv 'öt öwwerhoups eenen höögeren Beruup as Huusmeester? Düüst Dou Dech denken, vüür dat de döögtsaam wüérsch(t), 'öt gööv kenne Pannekuk meer un ken Alt?

Clo.: Ja, bái Anna de Hellige, un Gemberbier soll ok well schärp sin en de Mull.

H.Tob.: Dou böst mech den Reechtigen! (Tegen Mal.): Hou af, Mössjöö, duun 'öt Personaal aan de Kett leggen!

(Tegen Maria): Un gets maak, dat De os een Väätsche Wiin bringst, Maria!

Mal.: Jüffer Maria, as Ge Wäerd duut leggen op de Huld van Madame un ok moar, dat die een kleen bötsche tevreden wüér, dan sall Ge desse ongehubbelde Beveel nit volgen. (Afgang).

Mar. Goan noar Bed!

H.And.: Dat wüér genou so'n guude Daad, as of De jett tegen den Doorsch(t) krii(g)st un eigenleg häst Dou Honger. Of iemes noar een Wedstriit te ruupen un dan nit tegem 'üm aantreeden un 'üm dan, fitfitfit, vüür de Gek te halden.

H.Tob.: Duun dat, Ridder! Ek schriif Dech een Heruutvoorderung. Of ek sall 'üm Din Pikiirheid möt gesproaken Wöörd mötdeelen.

Mar.: lieven Ridder Tobi. Sin wel rööstig vüür dis Naach. Sinds den Jongen van de Graaf vandaag waar bái Madame gewes(t), ös se 'oren Röös(t) kwiiit. Un möt dä Mössjöö Malvolio loaten mech maar maaken! Ok as ek 'üm nit goan weerspreken un 'üm nit belaacheleg maak, dan denk ek doch, ek höb genug Verstand, öm bedeen noar Bed te goan, un dat ös seker.

H.Tob.: Bestem öwwer os, bestem! Vertell os wat van 'üm!

Mar.: Lieve Ridder, häi ös al eens so'n Zoort Puritaner.

H. And.: Häi(d) ek dat eerder gewuos(t), dan häi(d) ek 'üm as eennen Hond verkamesöölt.

H.Tob.: Woaröm? Vüür dat he Puritaner ös? Ös dat Dinnen guuden Grond, Ridder?

H.And.: Doarvüür höb ek ja wäel kennen Grond, äwwel ek höb Grönd genug.

Mar.: Den Düüwel ok, of he Puritaner ös of nit äwwel 'ne Vottlakai, den sin Vaan naar de Wend hangen düüt, ös he doch un een Drietloak van eennen Inbeelds-Pensel, dat ös seker un brukst De nit naar te leesen un dat lött he dan ok eruuthangen, dat he so spreek(t) op sin gesteltsde Manölles: selfsgereech(t); so'ne Labbes möt sin feine Aart, dat he denk(t), dat 'öt sin Scheksaal wüér, dat se 'üm alle schööne Oogen mieken, un vüür dat he dat denkt, höb ek mech al jett uitgedaach(t), öm mech te revancheeren.

H.Tob.: Wat wells Dou (Quod vis tu) dan duun?

Mar.: Ek sall 'üm op den Weg, woar häi löppt, een paar räetselvolle Lievesbriefkes her schmiiten un doar d'r in duun ek 'üm beschriiven: de Klöör van sinnen Baard, de Voorm van sin Been, de Manier van sinne gesteltste Gang, den Uutdruk van sin Oog, de

Stern un Klöör van sin Visage, dat he sech selfs däefteg weer kan vinden. Ek kan evenso schriiven als Madame, Ou Cousine; un möt een vergeeten Notits weeten we doar d'r op nit, wen dat geschreeven had, säi of ek, so wenneg te onderscheiden ös os Schrift.

H.Tob.: Prima, ek rüük al den Broa(d)ém!

H.And.: Ek höb 'üm ok en min Naas.

H.Tob.: He sall denken, dat desse Brieven, die Dou vallen löttst, van min Nicht kommen un ok dat se op 'üm verlieft wüér.

Mar.: Gets past genou de Kont op den Ömmeer.

H.And.: Un Ouén Ömmeer mäkt van 'üm de Kont.

Mar.: Een Kont, öwwerhoups ken Vroag.

H.And.: O, bewondernwäerd, dat sall 'öt siin!

Mar.: Een doll Spektakel, verloaten Ou d'r op! Ek weet, dan min Natuurbegaavung bai 'üm aanschlääg(t). Ek sall Ou twee, den Clown as Derde(n), doar verstoppe(n), woar Mössjöö den Brief sall vinden. Kiek(en) dan, wat he doarmöt mäkt! Nou, vüür dis Naach naar Bed un gedrömp(t), wat dan kömp(t)! Adschöö!

H.Tob.: Schloop guud, Penthesilea!

H.And.: Mannoman, een lekkere Deern!

H.Tob.: Se ös een echte Rassepischemolli. Un een, die mech bewondert, äwwel wat he't dat te seggen?

H.And.: Ek woar ok eens bewondert gewes(t).

H.Tob.: Loat os naar Bed goan, Ridder! Dou müös(t) Dech Geld loate(n) kommen.

H.And.: Als ek nit aan Ou Nicht er aan kom, dan stoann ek wael gants domm doar.

H.Tob.: Loat Geld kommen, Ridder! As de se am End nit häst, dan kanns(t) Dou mech een alte Proatvott ruupen.

H.And.: As ek 'ör nit kriig, böñ ek nit bai Grosches un Ge glövvt mech dan doch neks. Neem 'öt so of so!

H.Tob.: Kom, kom; ek goan nog Portwiin glööien, 'öt ös te laat, öm gets naar Bed te goan. Kom, Ridder! Kom!

4de Szeen.- Een Kamer en 'ot Schloot van den Hertog.
(Erin: Hertog, Viola, Curio un anderen)

Htg.: Speelt mech jett van Musik op! Nou Guu(d)é Morgen, Vrüünde!
Nou, beste Césario, alleen dit klenne Stöksken, dit alde, gants alde Lied van wat we gehüurd hadden gister owwend.
Mech dööcht, 'ot häi(d) min Leiden seer gelindert, eerder däen so'n leichte Air-Melodién of uitgesoochte Phrasen uut osse brüske un möt Danspööt loopende Tiid:
Kom, bluos een Versken!

Cur.: Düüt mech leed, he ös nit hier, min Heerscher, den dä dat Stöksken küös singen.

Htg.: Wen woar dat?

Cur.: Feste, den Narr, min Heerscher; een Gek, woar Madame Olivias Vader er vööl Pläsiir aan had gehad. He soll erge(nd)s en 'ot Huus erömspröoken.

Htg.: Goan 'om süüken un speelen de Mellediih ondertüsschen.
(Afgang: Curio. Musik speelt).

Kom hierher, Jöngsken: als Dou daen eens sallst verliefet siin, un dat süöte Leiden kenst, dan denk aan mech! Vüür so as ek, so siin de Vräiérsh all: Kwibbeleg un awäesselend van Sen. Alleen seker en de aandüürende Idee van de geliefde Mensch. Wat vindst De van dis Mellediih?

Vio.: Se gövvt een 'ot guude Echo aan den Troon, woar de Lief sett.

Htg.: Dou düüst mech meesterleg dat seggen. Ek gövv min Lääwen d'r op, ok as Dou jong böst, Dou häst doch seker al pousséert, häst Dou dat nit ok, Jongen?

Vio.: Een bötsche, Oué Genaaden.

Htg.: Wat woar dat dan vüür'n Vrou?

Vio.: Möt een Veraanlagung as Gäi.

Htg.: Daen ös se Dech nit wäerd. Van wat vüür'n Alder, eerleg?!

Vio.: So en Ou Alder, Monseigneur.

Htg.: Vööl tsen de ald, Hemmelssakkerment, 'ot Wiif mutt sech wäel eennen älderen Man näémen, dat kleedt 'ör bäreter, dan kan sin Häerts se winnen, vüür, Jöngsken, hu ok ömmer selfs we duun loofpreisen os, os Wönschen siin eerder awäesselend un seker nit un vas(t), eerder begeerend, woogend, eerder verlooren, afgedraagen un teglik gewonnen, dan die van Vrouén.

Vio.: Ek denk van wäel, min Heerscher.

Htg.: Dan mutt Din Lief wel jönger siin, däen Dou dat selver böst, vüür dat Din Leidenschaff dat andersch wäel nit uuthäld.; däen Wiwersch siin as Roosen van die de opgeblööide Bluumen rond al gou verwelkt, al en een Stond.

Vio.: So siin se dan. Un jammerschaad, dat se so siin, dat se afsterven, as se geraad even siin opgeblööt en 'ot volle Lääwen.

(Terüg erin: Curio möt de Clown Feste).

Htg.: Ha, Vent, kom sing 'ot Lied van gister. Pas guud op, Césario, 'ot ös ald un eff: De Spennmäidsches un die, die Spetsen klöppelen en de Sonn un vogelvräie Deernes, die örren Diirtäi möt Knöök wäéwen, dis Mäidsches singen dat. Öt ös so lekker domm un handelt van de Onschold van de Lieve, so as vruu(g)ér.

Fes.: Siid Ge sowiit, Mössjöö?

Htg.: Ja, ek bidd Dech, sing!

Fes.(Musik un Gesang):

Kom un goan, kom un goan, alden Dood!
En en drööge Zypress ingebedt.
Vlieg doarvan, vlieg doarvan, Oa(d)émnood!
Ek bön geschloan van een gants viese Mäid.
Möt Roosmariin stopp voll min
Doodenhemp, maak 'öt veerdege!
Ek bön aan de Reih' un dat ös mech nit
vreemp, Ek bön veerdege.

Ken Blüümken, ken Blüümken so süüt
op min schwatte Doodenkis(t) schmiit!
Ken Vrüünd, gar ken Vrüünd grüütt
onder de Äerd, waar min Knöök man nit
süüt.
Öm 'öt Küömen van Milljoonen vüür te
kommen,
legg mech erge(nd)s woar!
Dat nit vinden 'öt de Vrommen
un nit hüülen doar!

(Evtl. aanstell van dis Liedöwwersetsung
bowen möt 'öt Schouspeel 'öt Lied "Luuster
wat van Buuten kömp, hollahi, hollaho",
singen).

Htg.: Dat ös vüür Din Muute.

Fes.: Ken Muute, Mössjöö. Ek höb Pläsiir
aan 'öt Singen, Mössjöö.
Htg.: Dan betaal ek Din Pläsiir.

Fes.: Seker, Mössjöö, un Pläsiir wördt
betaalt, noar un noar.

Htg.: Loat mech nou weg, Dech weg te
loaten!

Fes.: Nou, den God van Trööregheid sall
Dech beschermen un dä Schniider sall Dech
een Wäemeske van uutwäesselbare Satäng
maaken, vüür Dinne Seel ös een Opaal! Ek
däi(d) Män van so'n Manölles van
Vasthalden op See schekken, dat se sech möt
alles besig halden küösen un möt 'ön Afsicht
öwwerall her, vüür dat ös 'öt, wat ömmer

van neks een guu(d)é Vaart mäkt.
Adschöökes! (Afgang).

Htg.: Loat all die anderen verduften!
(Afgang van Curio un Gevolge).

Nog een Keer, Césario: goan Dou nog eens
noar disselve suwveräane Griiselegkeid!:
Segg 'ör, min Lieve ös edler dan de Wäerld
un loofpreist nit de Menge van dessen
schmeerigen Grondbesit(s), de Aandeelen, die
se van Fortuna mötgekreegen. Segg 'ör, ek
vindt dat louneg-licht as Glück. Äwwel dat ös
dat Geheimnis un dis Könningin van desse
Edelsteen die Natuur van 'ör gemäkt he't,
trekkt mech aan.

Vio.: Äwwel as se Ou nit kan lieven?

Htg.: Ek kan nit so wördten beantwoordt.

Vio.: Nou, äwwel Ge mutt. Gesett den Vall,
dat er örges een Vreuken ös, dat vüür Ou
deselwe Lievespiin(g) he't as Gai vüür Olivia
un Ou könnt 'ör nit lieven un Ge säid 'ör dat;
mutt se nit dan beantwoordt wördten?

Htg.: Neks, kennen Barsch! Öt gövv ken
Vrou, die mech de Schenkels kan biiden vüür
so een stärke Leidenschaff van Lief, die mech
van Häert(s)e kömp(t). Ken Wiwerhäerts ös
groot genug, so vööl opteneemen. Se
kommen dan doch nit meer terüg.
Jammerschaad, äwwel 'öt ös so, dat 'öt bai
die wel bluos Appetit ös, wat wael neks möt
de Läewer he't te maaken, äwwel möt de
Mämkes aan de Keel, dis Wiwer, die leiden
aan Eekel, 'öt Sech-Vollvreeten un
Opretsegkeit.; äwwel de min ös so
verhongert-gireg as de See un kann Hööpen
verteeren. Duun nit vergliiken tüsschen de
Lief van een Wiif vüür mech un min Lief
rüür Olivia!

Vio.: Jawell. Äwell ek weet...

Htg.: Wat weets Dou?

Vio.... wat vüür'n Lief de Vrouen aan de Män mutten können geven. En der Daad siin se so trööi des Häerts as wäi. Min Vader had een Douchter, die woar verliefet op eennen Man, as 'öt so wüér, vöölee(ch)ts, mech schinnt, wüér ek een Vrou, ek sollt Ou lieven, Heerscher.

Htg.: Un wat ös dat vüür'n Gescheech(t)?

Vio.: Een nit geschreeven Stök. Se he't nie neks van 'orre Lief verteltt, äwwel se liet 'öt Geheimnis net so as een Wörmken en de Knop sech aanknabberen aan 'ör sii(d)é Bakke. Se litt en 'ör Gedanken un möt een Trööregkeid van gröön un gheele Gall, duu soat se aftewachten as een Säulenhellige, laachend öwwer 'orre Tröör. Woar dat nit werkeleg Lieve? Wäi Män seggen meer, schwöören meer, äwwel seker ös dat Theater, wat we maaken meer dan Well, vüür dat we möt Wöörd meer verspreken, wat we aan Lief duun.

Htg.: Äwwel ös Din Sööster aan 'ör Lief gestorven?

Vio.: Ek bön all die Dööchter van min Vaders Huus un all 'ör Brüüérsch ok nog; un doch weet ek 'öt nit. Min Heer, mutt ek nou noar die Madame?

Htg.: Ja seker, dat ös 'öt Theema. Goan noar 'ör, gants schnell; gövv 'ör dessen Edelsteen un segg min Lief ös nit te verrökken, vroag 'ör, nit nee te seggen!

5de Szeen: Olivia's Gaard
(Erin: Heer Tobias Bök, Heer Andreas Bleikbakke un Fabio).

H.Tob.: Komm Dînes Weges, Signor Fabio!

Fab.: Seker, ek kom. As ek van dit Vergnöögen min Skruupels däi(d) verliiren, dan könnt Ge mech en Trööregheid tuu Dood kooken..

H.Tob.: Häist Dou nit ok Pläsiir doardraan, dat den Hondsvott van een viese Schöapkesbiiter eens so reechteg blameerd wördt?

Fab.: Ja, Vrüünd, ek häi(d) min Vreud doardraan. Ge weet, he had mech öm de Gunst van Madame gebraach wäége(nd)s een gants klenne Schnaak, dä Krebbeniiter.

H.Tob.: De Schnaak woar ken Snak un ken Knoas un ok ken Mügg un dat kreeg häi nit op de Reih, den dommen Oos. We loaten 'üm en de Spiegel kiiken, dat he sech schwatt äergern düüt. Woahr, nit, Ridder Andreas, doar düüst De ok wel möt.

H.And.: Un as we dat nit duun, siin wäi 'öt, die sech äergeren, wel so'n Läéwen lang.

(Erin: Maria).

H.Tob.: Hier kömp den klennen Schnaak! Nou, lekker Mäidschen, wat ös?

Mar.: Stellen Ou alle dräi achter de Hekk! Malvolio kömpt öwwer dessen Weg. He ös aan de Sonn gewes(t) un mäkt al een halve Stond möt sinne(n) Schadden eröm. Pas op 'üm op vüür dä Spaass aan de Vreud! Ek bön mech seker, dessen Brief goat eennen kontemplatiiven Idioot van 'üm maaken. Die Mull! En da Naam van osse Wits. (De dräi Män verstoppen sech). Un Dou leist doar (säid se nömp den Brief un schmiit 'üm op de Äerd): vüür doar kömp den Veesch, den we doamöt wellen vangen.

(Erin: Malvolio).

Mal.: Öt ös alles Gelükk, alles alles Glök. De Glökskes van Fortuna klengen. Klengelengeleng! Maria he't eens vüür mech

gesaag, Madame häi(d) een Neigung vüür mech. Un ek höb 'ör al eens so deech(t) hüüren bai mech kommen, dat as se sech verlieven däid, dan müös dat iemes van min Veranlagung siin. Öwwerhouts gebruukt se mech möt grötteren Respekt as all die anderen en 'örren Dienst. Wat mutt ek doarvan denken?

H.Tob.: Dä Peias spennt.

Fab.: Röösteg, hald die Mull! Sin Aandacht mäkt 'üm eennen Schruuthaan. Ek däid eens gäern weeten, hu dä sech onder sin gewassenen Fee(d)érsch vüürkömp.

H.And.: Verdöllt, ek köüs dä Peias suo verkamesöolen.

H.Tob.: Hald die Schnuut!

Mal.: Dat wüér jett: Graaf Malvolio...

H.Tob.: Dä Schmäärlapp!

H.And.: Knall 'üm af! Schiit 'üm kapott!

H.Tob.: Die Mull gehalden!

Mal.: Öt gövv(t) so'n Välle: Een Gesellschaffterin had eens eenen Kamerdiener getroud.

H.And.: Pfui, den Düüwel ok!

Fab.: Still! Nou ös he diep versonken. Kiek, wat häi sech opblööst, dä Fantast.

Mal.: As ek eerst dräi Monnd möt 'ör getrouw bön un sitt en minne Stand,...

H.Tob.: Gövv mech een Flinte, 'üm 'üm en 'öt Oog te schiien!

Mal.:...ruup ek min Beambten 'üm mech eröm en minne vertsiirden Samp-Rokk: äewes van een Meddagsschloap opgestoan,

woar Olivia nog leidt te schloopen...

H.Tob.: Blits un Haagel!

Fab.: Sinn stell!

Mal.... un dan möt een staatsmänesch Geseech, noardat de Reih eröm de Lüü aangekeeken siin, segg ek, dat ek minnen Plaats ken, so as ek dat van 'ön verwaach(t), 'üm dan noar minnen Vedder Tobias te vroagen...

H.Tob.: Doar hou doch den Düüwel d'r op!

Fab.: Psssscht! Nou, Nou, Psssscht!

Mal.... Sewwen van min Dienersch springen gehoorsaam op, 'üm 'üm te süüken. En den Tiid legg ek min Stern en Valten un dräai wel nog de Uur op, of ek speel möt min Geschmeide. Tobi kömp eraan un verbööigt sech onderdäeneg...

H.Tob.: Sall dä Käerl aan't Läéwen bliiven?

Fab.: Nou halden die Mull, un as se os räder!

Mal.: ... ek biid 'üm dan min Hand aan un verlaag min vründeleg laachend Geseech tuu een ernste Miine...

H.Tob.: Glövvst Dou, dä Tobi gööv Dech dan kennen Schlag vüür die Schnuut?

Mal.... un ek segg: "Vedder Tobias, vüür dat mech Fortuna Ou Nicht gebracht had, loat mech aan Ou vroagen..."

H.Tob.: Wat? Wat?

Mal.... möt Drinken op te hüüren!...

H.Tob.: Dollen Labbes!

Fab.: Nou, Geduld, of we verdäerwen os selfs de Spaass!

Mal....Öwwerhoups duut Ge Ou gantse Tiid
möt so eennen verrökden Ridder
verplemperen...

H.And.: Dä meent mech, segg ek Ou.

Mal...eenen sekeren Andreas Bleikbakke...

H.And.: Ek weet, dat ek gemeent woar, vüür
dat mech vööl vüür verrökt vinden.

Mal. (Süüht den Brief op de Äerd): Wat
höbben we hier vüür'n Aangelegenheid?

Fab.: Gets sitt den bonten Fasaan aan de
Doppel-Wachholder!

H.Tob.: Sin röösteg! Un den Geest van
Shakespeare maak, dat he loud vüürläesen
düüt!

Mal.(den Brief en Haanden): Oulala! Dat ös
de Handschrift van Madame. Dat siin genou
'ör Bukstaaven. Ken Vroag, dat he Hand
möt all dis "c"-s, dis "u"-s, dis "t"-s un so
mäkt se 'öt groote "P".

H.And.: Ör "c"-s, 'ör "u"-s, 'ör "t"-s,-
Woaröm dat?...

Mal.(düüt den Brief läesen):" Dit ös möt min
guude Wönschen geschreeven vüür minnen
onbekenden Minner".
Dat siin 'ör Säts!...Vous le permettez,
Seegellakk! Vüürseechtes openmaaken, dat
de Lukretia-Petschaff van Madame gants
blivv(t)! Vüür wen se dat wael geschreeven
he't?

Fab.: Dat pakt 'üm aan Läewer un de Iirkes
un sin gantse Ingwei(den)!

Mal.(läést): "Jupp-Pitter kent den, den ek
well, äwwel woar? Lippen bewegen nit van
de Stell; 'öt goat niemes aan, doar!"
'öt goat niemes aan, doar! Wat kömp dan
gets? 'öt Versmoat veräendert. 'öt goat

niemes aan, doar! Of ek, Malvolio doarmöt
gemeent böñ?"

H.Tob.: Aan den Galg hüürscht de
opgehangen, Dou Värken"

Mal.(läést): "Ek mag gebieden, waar ek
aanbeed, doch Eensaamheid as möt Lukretias
Mets en oane Bluud den Steek en 'öt Häerts
mech vüüren duut. M.O.A.I. duun mech dä
Schwips van't Läewen gets!"

Fab.: Een ongeveer Räetsel!

H.Tob.: Een lekkere Deern, os Maria, segg ek
Dech!

Mal.: M.O.A.I. duun mech dä Schwips van't
Läewen gets! Wat nou? Noarkiiken,
noarkiiken, naarkijken!

Fab.: Wat eennen geeftigen Döösch se 'üm
gedekkt he't möt den Doppel-Wachholder!

H.Tob.: Un möt wat vüür'n bonte Vlöögels
den krommen Voogel sech doardrop stört.

Mal.: Ek mag gebieden, waar ek aanbeed.
Nou, ja, se kan öwwer mech gebieden, ek
dien 'ör möt Häerts un Hand; se ös minnen
Baas. Un woaröm? Nou dat ös kloar vüür
jeddereene as he kloar ös bai Verstand.
Die anderen Verse siin er nit schwoar te
begriipen, äwwel 'öt End, wat se 'öt läets(t)
schrift, wat he't 'öt möt dis Bukstaavenvolge
nou op sech? Of ek dat vüür mech tereeche(t)
viémle(n) un uutklamüüseren kan?
Langsaam aan: M.A.O.I.!

H.Tob.: Mmm, ääh, ooh, äih, vindt 'öt doch
eruut! Häi he't nou aangebeete(n).

Fab.: Wat siin we doch vüür'n dolle
Menschenvischers!. Den Hond bellt, as söét
'üm jett van een Voss en de Naas.

Mal.: M, dat ös Malvolio, vüür dat minnen

Naam möt “M” aanvängt.

Fab.: Höb ek Ou dat nit gesaag(t), dat häi se(g)ch dat tereeoch(t) vriémelen däai(d)? Den Curry schmäek(t) prima en den Hervst un den Jagdhond vindt den Voss.

Mal.: M, Malvolio? M., - äwwel dann gövvt 'öt kennen Mötloud meer en dis Reih. Dat verdräagt nit den Beweis: 'öt müös "A." volgen, äwwel 'öt kömp een "O.".

Fab.: Un Ou verrekkt, hoop ek wel.

H.Tob.: Jäjäjäääh! Un ek goan 'üm vernöoken, dat häi brüllt.

Mal.: Joamei, dan kom I d'r aachter noar, of ek dat I begriip?

Fab.: Piep, piep, piep. Vüür De(g)ch kömp uut Fortunas Vüllhoorn Driet!

Mal.: M.O.A.I.; dit Speel möt Bukstaaven ös nit as den Tekst vüürher; un doch wel uutklamüüsert un gevriemelt küös ek mech bööigen un dä Schlaatkropp sech noar mech, vüür dat van minne Naam en desse Bukstavensalade duur(h)een all die van minne Naam doar en sitten. Langsaam aan, gets volgt een Prosastöksken!:

“As Dech dit en de Haanden vällt, Schriftung! Min Stern ös öwwer Dech. Äwwel sinn nit bang vüür Grootheid!: 'öt gövv' er, die siin groot gebooren un 'öt gövv' er, die wörden groot. Un doar siin er, doar ös Grootheid d'r op gekommen. Öt Scheksaal, (Con), gratelleerd Dech, loat Dech möt Hoar un Knöök d'r van invangen! Un öm 'öt Dech aan te gewennen, wat Dou te siin wel häst, schmiit weg Din Masker van onderdääneg Gehömpel un duun gelööitert! Sin vreekeleg täégen een Vedder, vies tegen de Dienersch! Loat möt Din Tong tängderätäng den Staat en Din Reden hooglæéwen! Gewäänn Dech een Beneemen aan aswie eennen schrollegen Kouts! Dat

road Ou aan, die vüür Ou suo vööl küömen düüt. Un denk aan die, die Dech ör Opmerksaamkeid geschenk(t) had vüür Din lange geele Kousen un Din gekrütst gebonden Knekkerbokseband. Ek segg: denk doar d'r aan! Goan moar tuu! Dou böst eenne gemäkde Man, as Dou dat maar wells(t). Un as nit, dan loat mech Dech maar wiér as Diener sien un nit wäerd, dat Dech Fortuna de Hand gövv(t)! Adieu! Säi, welche örren Dienst möt Dech tuuschen däi(d).
DE GLÖKLEG- ONGLÖKLEGE”.

Daagleech(t) un Meesterschaff ondekt nit meer: Dat ös wel kloar. Ek well stolt siin, ek well öwwer Polletikk läesen un maaken, dat Ridder Tobi baff vüür de Gek ös. Ek well min allgemeene Bekennden loaten vallen un op 'öt Pönk(t)ske as dä rechte Man dis Retsept volgen. Ek höb mech ja nit selfs vüür de Gek, as ek mech van den Indruk loat leiden, vüür dat, dat alle Vernonft doar d'r op tuu lëppt, dat Madame op mech ös verliefst. Se loovde in der Daad min geele Strömp un keek ok noar min Knie, woar ek 'öt “Hosenband” aan min Knickerbockers gekrütst gebonden had. Un doar d'r aan, doar lëtt se mech örre Lieve siin. Un möt dis Tsoort Vingertseig säid se mech, wat te duun. Ek dank min Stäér, bön glökleg. Ek soll vreemp duun, geele Strömp draagen un min Buksen aan de Knie wael krüütswiis benden un dat tuttswitt-bedein. Dä Jupp un dä Pitter un alle Stäér sölle gelooft siin, hier ös nämeleg nog een Post-Scriptum:

“Dou kanst nit andersch, as nou te weeten, wen ek bön. As Dou min Gunst wellst onderhalden, dan loat 'öt möt Din Grinse(n) sien! Din Gibbelen bekömp Dech wael. Doar vüür, as ek aanwæsенд bön, dan gibbel moar! Ek dank den alden Jupp-Pitter, ek dank Dech. Ek soll alles duun, dat Dou van mech wellst höbben”. (Afgang van Malvolio).

Fab.: Ek däi(d) minnen Aandeel aan dit Pläsiir ok nit vüür een Rente van Duusenden hergæwen, ok als 'öt van de Hagia Sophia

küöm.

H.Tob.: Ek küös möt os lekkere Maria vüür dessen Inval trouén.

H.And.: Dat küös ek ok.

H.Tob.: Un ek wull öwwerhoups neks aandersch as Mötgiff, as nog so eennen Striik.

H.And.: Ek ok nit.

Fab.: Hier kömp os edle Vogelvängerinne.

(Maria kömp terüg erin).

H.Tob.: Vis tu Dinnen Foot op minnen Näk setten?

H.And.: Op minnen ok?

H.Tob.: Sall ek min Vräiheid insetten bai een Bredspeel möt Dech un Dinnen Gevangenen siin?

H.And.: Wat schikk, ek ok.

H.Tob.: Woaröm häst Dou 'om en suo ennen Droom verset, dat häi gek mutt wörden, as häi wakker wördt?

Mar.: Ou, la, la! Segg, eerleg, werkt dat so op 'om?

H.Tob.: As een gantse Vläesch Schnapps op een alte Schrull.

Mar.: As Ge wellt, dan bekiieken Ou de Vrüchden van os gek Werk! Pas op, hu häi de eerste Keer bai Madame aankömp! He soll bai 'or en geele Kousen optreeden un dat os een Klöör, die se gants-öwwerhoups vies vindt. Un gekrüütsde Knekkerbokker-Bändels aan de Knie, doar kriigt se bainoa 'ot Kotsen van. Un he soll grinsen, gikkelen un laachen, as häi 'or süüt, wat er

öwwerhoups nit bai 'or Fassong past, as 'or Fatsuun so melankoolisch as maar wat os. Dan soll häi wel ald uutsien un dan kanst Dou dessen Aap en de Vott kieken. Kommen möt mech wael möt över, as Ge Ou dä Kwatsch wellt aankieken.

H.Tob.: Bäi alle Poorten van de tartaarische Höll, Dou lekkeren Düüwel van de Wits.

H.And.: Ek ok, ek ok!

(Afgang).

(End van Akt II)

Akt III (Szeen 1, - Gaard van Olivia).

(Erin: Viola un Clown möt een Tambooriin).

Vio.: Hallohoo, Vrünnd, un dän eersch Din Musikk! Düüst Dou bai dessen Äerbeedt läéwen?

Clo.: Nee, Mössjöö, ek läew bai de Kerk.

Vio.: Böst Dou eenne Kerkenman?

Dat wael nit, Mössjöö, äwwel ek läew bai de Kerk, vüür dat ek en min Huus läew un min Huus, dat düüt bai de Kerk stoan.

Vio.: Suo möüst Dou seggen, den König däi(d) bai de Bäédeläer leggen, as den Bäédeläer en sin Nobberschaff leidt; of de Kerk stoot bai 'ot Tambooriin, as 'ot Tambooriin bai de Kerk os.

Clo.: Ge höbt 'ot gesaag(t). Dat ek dessen Tiid nog erláéwen dörf! Een Sats os neks meer dan ennen Händsch(uu)n van ennen Ridder täégen ennen guu(d)é Wits: Wat kan 'ot Önderste sech schnell noar boawen drääién.

Vio.: Ja, seker, wen guud möt Wöörd kan speelen, van dem wellen se gou nog meer Wöörd.

Clo.: Doaröm wull ek, minnen Sööster häi(d) kennen Naam gehad.

Vio.: Woaröm, Männeken?

Clo.: Vürr dat örren Naam een Woord ös, Mössjöö; un möt dessen Naam te speelen, küös minnen Sööster van anderen aangekwatscht maaken. Äwwel, en der Daad siin de Wöörd de eigentlegen Halonken, siid den Tiid, dat de Vüürschriften van öt Verbinden un Gebruiken, loat eens seggen: Ortograaffii un Jrammattikk, desse kapott gemäkk höbben.

Vio.: Hu meenst De dat, Männeken?

Clo.: Verdommt, Juchhoo! Ek Küös Ou kennen Grond seggen, oane Wöörd te gebruiken, un Wöörd siin so verkeert ontwikkelt, dat ek Ou doarvüür kennen Grond bewiisen küös.

Vio.: Ek wett, Dou böst een Bruder Leichtfuß un kömmerst Dech öm neks.

Clo.: Nee, neen, so nit, Mössjöö. Ek bön wel besörgt, äwwel Ge kömmert mech neks. Als Ge dat seriös nüömp, däi(d) ernst neemen, wat Ge gesaag un gesäidt had, dan müös Ge van de Bildfläche verschwinden!

Vio.: Böst öt nit Dou, den Hoofnarr van Madame Olivia?

Clo.: Nee, Mössjöö, siid Ge nog wiis? Madame Olivia ös doch nit gek: doar bruuk se sech doch kennen Hoofnarr te halden, bäsden Mössjöö, öwwerhoups nit, vüür dat se getroud ös. Un Narren siin er as gesaltene Anchoises (Anchovis) täégenöwwer iéne schtenkende Härring. Den Ehemann ös ömmer grötter. Ek bön in der Daad niet örren Court Jester, äwwel ör Corrompeur des

Mots, so'n Zoort Psychoanalyst.

Vio.: Ek had Dech öt läetst gesien bai den Graaf Osrino.

Clo.: De Gekkheid, Mössjöö, loppt örre Baan, as de Son(n) en den Orbit. As De mech moar nit en öt Uor biittst. De Son schiint öwverall. Öt däi(d) mech leed, äwwel de Narr mutt so dökk bai Dinnen Baas siin, as bai min Madame. Mech dööcht, dat ek Oué Jeniaalischkeid doar gesien had.

Vio.: As De mech vüür de Gek höbben wellst, höb ek neks meer möt Dech te maa-ken, Dou Verrökden. Doar häst De viif Grosches. (Gövvt öm een Münt).

Clo.: Nou, Hellige Jupp un Pitter! Loaten Ou bai de näägste Gelegenheid een Baard was-sen!

Vio.: Häst Dou se nog all? Ek segg Dech, ek bön verrök d'r op, 'ne Baard te höbben, ok as d'r op min Kin(n) kennen wäässt. Ös Ma-dame te Huus?

Clo. ((häld de Münt(s) en de Höög(ch)): As dat Geld Jonge kriigt.

Vio.: Jaja, Dou mutts öt moar tesamen halden un guud gebruiken!

Clo.: Ek däid doarvüür den Graaf Pandarus van Phrygia speelen, öm een Cressida noar den Troilus te brengen.

Vio.: Wat kanst Dou guud bäädelen!

Clo.: Ken Uursaak, ek hoop, öt ös nit schwoar, vüür eennen Bäädeäer te bäädelen. Madame ös doar d'r en, Mössjöö. Ek däid die verschräekken, te seggen, woar Ge vandäen komp. Wen Ge siid un wat Ge wull leidt nit en min Begrip, ek köüs ok seggen, öt goat öwver minnen Verstand, äwwel dat Woord wüér mech te dull. (Afgang)

Vio.: De Gek ös wiis genug, öm de Gek te speelen. Öm dat te duun, mut he al van den Wits wat weeten. He mutt kieken, wat se vinden un wen he vüür de Gek häld. Persöön-legheden un de passende Tiid un nit as eennen Haawecht sech op jedde Fe(d)ér störten van Hennen, die häi dan süüt vüür sin Geseech. Dat ös een Saak so voll van Muute as den Ärbeed van 'ne wiise Man. Sin Gekheid, die he wiis lött siin, die ös fitt, doch Gekheid van 'ne Wiise ös nit witt(s).

(Erin: Ridder Tobias Bök un Ridder Andreas Beikbakke).

H.Tob.: Hallo, Meester.

Vio.: Ou ok, Mössjöö.

H.Tob.: Dominus vobiscum, Monsieur.

Vio.: Et cum spiritum tuum. Adoremus.

H.And.: Ek hoop, Mössjöö, Ge siid 'om, dä möt dat Vaat Spiritus vüür te suupen, dan böñ ek van Ou.

H.Tob.: Wellen Ou en 'ot Huus intreeden, erin, Mössjöö, min Nicht ös aan't schmachten, dat Ge noar benne komp, as 'ot Ou noar 'ör trekk(t).

Vio.: Ek böñ Ou Nicht verbonden, Mössjöö, se ös op de List van min Reis.

H.Tob.: Te schmääkke de Been van Ou, sett se moar en Beweegung!

Vio.: Önderstoantt Ou, Mössjöö, min Been verstoan mech beter, dän ek verstoa(nn), wat Ge meen(n)t möt 'ot Bidde, van min Been te schmäkke!

H.Tob.: Ek meen, voo(r)tt te goan, Mössjöö, intreeden.

Vio.: Ek well Gäi(t) d'r op aantwoorden

möt, Düüwel un Trance, ek kan nit erin, de Hippen kommen un ek böñ gehendert.

(Erin: Olivia un Maria).

Liefste un grootaardigste Vroue, den Hemmel sall 'ot feinste Eau de Cologne op Ou loaten regenen!

H.And.: Dat Jöngske ös mech well eennen feinen Charmeur, Parfüm loaten regenen!

Vio.: Vüür dis Lüü he't min Saak ken Stem(m), 'ot wüér, Ge verlennt mech Ou so wellwellend un genäédeg Uor.

H.And.: Parfüm, wellwellend, genäédeg. Ek höb mech dat alledräi gemerkt.

Oli.: Loat dä Herring un maaken de Poort tuu un loaten mech 'ör hüüren!

(Afgang: H.Tob., H.And., Maria).

Gövvt mech Ou Hand, Monsieur!

Vio.: As 'ot Ou beveellt un steds te Diensten.

Oli.: Wat ös Ou Naam?

Vio.: Césario, te Diensten, liefste Princesse.

Oli.: M'n Diener? Öt gövv ken heile Wäeld, sinds onderdäeneg Geduu een Kompliment heet., Ge siid een Diener van den Graaf Orsino, Jong!

Vio.: Un he ös de Oué un sin Dienersch mutten ok de Ouén siin. Ou Dieners Diener ös ok Ou Diener, Madame.

Oli.: Vüür 'om, äwwel ek denk er nit aan. Wüéren doch sin Gedanken leuge Bläér, waar ek nit d'r op stonn.

Vio.: Madame, ek kom öm Ou aan, 'om te loaten denken.

Oli.: O nee, o, nee! Ek bidd Ou. Ek had Ou doch gevroagt, nit meer van 'üm te spreeken. Doch as Ge Ou een ander Kleed aantrekkt, dan däid ek gäern hüüren, hu Ge dat aanstellt. Un nit dis sphärische Gesäusele.

Vio.: Liewe Madame...

Oli.: Loat mech, goan en Ou! Noar Ouén läetsden aangenäemen Besüük, had ek Ou eennen Ring noargeschek' un höb mech so mech selfs misbruukt minnen Diener un, ek vrees ok Ou, en Ou te dringen op dis peinlege Manier die Ge well aan Ou selfs nit kennt: wat dööcht' Ou dat? Höbt Ge minne Eer well doch nit en de Steek geloaten un all dat kruuse Denken van Ou d'r op geworpen, dat sech 'öt Häerts van een Tyrann so uutdenken wael kan? Aan iemes möt Verstand as Ou ös nou genug well loaten sien, min Häerts verstoppt wel een Banaan un kenne Prum. So loat mech hüüren, wat Ge saag!

Vio.: Ge duut mech leed!

Oli.: Dat ös wel een Manier van Lieve.

Vio.: neks, kennen Barsch! Vüür dat 'öt allgemeen bekennd ös, dat 'öt ok Mötleed wael gövv möt den Veindt.

Oli.: Dan wüér 'öt gets wel möt 'öt Laachen aan den Tiid, dööcht mech. O, Wäerld, hu brengt den Ärmen dat wel veerdeeg, dat he so stolt ös! Un as häi dan een Beute wördt, wat ös 'öt doch bääter van den Lööw dan van den Wolf gevreeten te wörden!

(Een Glokk läudt den Tiid).

De Glokk, die säid mech, dat we den Tiid kapott houén. Siid nit bang, lekker Jöngske, ek vreet Ou nit op un well Ou nit! Un doch, as Ge sallt riipen en Ou Wits un Alder, dan kriigt Ou Wiif doch wael 'ne feine Man af. Doar ös de Düür, den Weg geraaduut noar Westen!

Vio.: Nou dan, op noar Westen. Genaade un guude Gesondheid möt Ou, Madame! Höbt Ge mech wel dan ok neks optedraagen aan minnen Heeren, Madamm?

Oli.: Blivv! Ek vroag Dech, wat De van mech denkst.

Vio.: Wael dat Ge denkt, Ge siid nit, wat Ge siid.

Oli.: As ek so denk, dan denk ek dat van Ou.

Vio.: Dan denk' Ge reech'. Ek böñ nit, wat ek böñ.

Oli.: Ek wull, Ge wüért, as ek Ge wull Ge wüért.

Vio.: Wüér dat jett bäätersch dan, Madame, as dat ek böñ? Ek wull, 'öt wüér, vüür dat ek gets Ou Gek böñ, stellt Ou vüür!

Oli.: O, wat dat bötschen Spott 'üm lekker mäkt, möt dat Geduu van Äerger op sin Lip! Een Doodsönd lött sech schneller nit ergrönden, däen Wöörd van Lief bai 'üm te vinden. De Naach der Lieve ös 'öt Meddags nog vööl heller, bai 'üm, den Pip, möt sin Lip. Césario, bai alle Roosen, die so frisch, biä Trou un Jüfferschaff un Eer un alles lekkere op den Disch, ek böñ so gek op Dech, un böst Dou nog so stolt, 'öt gövv' ken Grond, we siin doch nit van Holt. Schluut Dech nit en, vüür dessen schönen Grond, as ek Dech vräi, Dou böst ken Hond. Un Grönd möt Grönd, dat siin ken Ketter. De Lief gesooch' ös guud, doch nit gesoochde Lief ös bääter.

Vio.: Bai alle Onschold van min Jöög(en)d, ek höb een Häerts moar un een Busem un een Döögt. Un die, die he't ken Vrou, Dou lekkeren Haas, un Vrouén well ek nit as Baas. So bliiv ek dan allen, adieu, Madame, un nie nit kom ek meer möt Troanen van min Baas d'r aan.

Oli.: Doch kom terüg! Vüür Dou, Dou küös' min Häerts bewegen nog vüür Dinnen Baas, as ek dat müös un wüös.

(Afgang).

2de Szeen (Salong/Kamer en Olivias Huus).

(Erin: Ridder Tobias Bök, Rr. Andreas Bleikbakke un Clown Fabian).

H.And.: Nee, nee, 'öt ös nit meer te duun. Ek blivv hier kennen Daag läenger.

H.Tob.: Wat häst Dou dan vüür eennen Grond, Dou alden Hervshaan? Segg 'öt moar!

Fab.: Ge mutt doch wael eennen Grond höbben, Ridder Andres.

H.And.: Owié, ek höb Ou Nicht sech meer öm dessen Diener van de Graaf sien kömmeren, däen öm mech. Ek soag 'öt op den Bongert.

H.Tob.: Soag se Dech dan ok doarbäi, alde Vent? Vertell 'öt mech!

H.And.: So kloar, as ek Ou gets sien.

Fab.: Dat waar eennen grooten Beweis van Lieve tegen Ou.

H.And.: Verflukt! Wellt Ou mech vüür de Gek halden?

Fab.: Ek sall Ou de Woahrheid beweise', un op Ordeel un Vernonf'schwööre'.

H.Tob.: Un die siin groote Reechter gewes', lang vüür dat Noah eennen Seebäär op de Ark gewes'woar.

Fab.: Säi däid nett vüür dä Jong en Ou Aansien, bluos öm Ou een bötsche jaluérsch te maaken un Ou Schloapmötsegkeid te prekkele', öm Ou en dem Häertsenfaark'te driiven un Ou Gallesteen te maaken. Duu had Ge op 'ör aanvallen mutten un möt een paar brandnieué Witse den jongen Boorsch domm doar loaten stoan. Dat waar ver-waarcht van Ou Kant un doar siid Ge te doll vüür gewes' En den Tiid woar Ou Chance den Bach eronder un Ge siid naar Noorden gesegelt, as Madame sall meenen, un doar wässt Ou nou eenen Iistap aan den Baard so as de Holländersch, woar Ge Ou d'r aan könt ophangen, bös dat Ge dat weer guud gemäk'höb', of möt een loovenswärde Versüük van Dapperkeid of staats Geduu.

H.And.: As öwwerhoups, dan möt Dapperkeid, vüür dat ek evenso gäern een doof Noot wüér as een Polletikker.

H.Tob.: Woarom nit.Bou mech Din Glökk op de Grond van Dapperkeid. Hoal Dech dessen jongen Boorsch van dä Graaf öm möt 'üm te vechten. Maak 'üm wond aan elf Stellen. Dat süüht min Nicht eerder dan Navarra. Un sin versekerd, dat kennen Brülf-Agent op de gantse Wäerld eennen Man baepter ver-middelen kan as den Ruup van Dapperkeid.

Fab.: Öt gövv'kenen anderen Uutweg, Ridder Andres.

H.And.: Well iemes van Ou 'üm mech hoalen goan?

H.Tob.: Goan, schriif 'öt op möt Din Soukloué, möt vööl Gefluk un kört! Öt mäkt neks uut, of 'ne Wits d'r en vüürkömp, sin 'öt ok ellekwennt un invallsriik. Nöök 'üm eraf möt all wat De(g)ch den Enk lött maaken! As Dou düüst 'üm Sou-doutsen un dat een

paarmoal, dan kan dat nit verkeerd siin. Un ok so vööl Geflonker as Dech leidt op Dinen Brief, ok as den Driet op dat Papier wüér groot genug vüür all dat Bedgeflüster en gants England. Maak den Boorsch eronder, dit Drietloak van een Kalf dis céserlege Aarschviggeliin un maak Dech nou aan't Schriiwen!

H.And.: Veau, Boorsch, vaud, woar soll ek Ou wael kunnen vinden?

H.Tob.: We ruppen Dech dan op dat Bedgestell. Goan moar!

(Afgang: Ridder Andreas).

Fab.: Dat ös Ou wel een düür Männeken, Ridder Tobias!

H.Tob.: Ek bön 'üm ok wel düür gewes', Boorsch, 'öt küös stärk siin wel twee duusend!

Fab.: Dan kriigen we wael een koomische Brief van 'üm, äwwel Ge goat den dan nit afleeweren.

H.Tob.: Glövv mech neks, dan; un wat dan ok, dem Jong een Aantwoord te brengen. Ek denk wel, dat selfs Öös möt een Kamesuun 'üm möt min Nicht niet bäideen küose' trekken. Wen bai dä Andreas en den openen Buuk en sin Läewer so vööl Bluud küös vinden, as bai eennen Floo op sin Klompen un dat wüér kennen Alkohool, dan däid ek nit blous sin Knöök. Moar ok eennen Bessem vräéten.

Fab.: Un sinnen Veindt, dä Vent, dä he't een Melksgeseech'.

H.Tob. Kiek, doar kömp os jonge Deern van negen Joar!

(Erin: Maria).

Mar.: As Ge Ou dä Fimmel wellen hoalen un Ou kappot wellt laachen, dan kommen moar möt! Dessen Ekel Malvolio ös van 'öt Glööwen afegvallen un eennen reechtegen Twäärschdriwer geworden. Öt gövv'wel kennen Krist, den meent, dat he geredd wüér, as he 'öt reechtege denken düüt, äw-wel dis afgeschakde Verrök(t)heden van Malvolio können Ou sech nit vüürstellen. Un häi dräägt en der Daad sin greele Strömp.

H.Tob.: Un gekrüütsde Bändsches aan sin Knekker-Boksen?

Mar.: Ja, gants afschüüleg, as of eenne Schollmeester en de Kerk preeken däid. Ek höb opgepast as eenne Luks. Häi düüt alles, wat ek 'üm en dä Brief gescheeven had, öm 'üm te verkakeiéren. He laacht as een Honningskükskespäerd. Dat häst Dou so'n Läewen nog nit gesien! Ek küös 'üm eennen Ömmer Water öwwer de Kopp schudden. Ek weet, Madame soll 'üm streelen: un as se dat düüt, dan soll häi nog meer grinse' un dat as een groote Gunst opvatte'.

H.Tob.: Jää, jäjää, neem os möt, kieken!

3de Szeen (Een Stroat).
(Erin: Sebastiano un Antonio).

Seb.: Van mech uut häid ek Ou wel ken Muute gemäk', äwwel as ' de Muute Ou bevällt, , dan well ek Ou nit hinderen.

Ant.: Ek kuos Ou nit alleen loaten: un min Verlangen, nog schärper as geschleepen Staal, dat spoort mech aan, un nit bluos 'öt Vergnöögen, Ou te sien. - So seer, dat 'öt mech ok möt Ou op een läengere Reis küös driiwen -. Äwwel de Neid, dä küös Ou treffen op de Reis, un den Ge en dit Land nit kennt, hier, vüür dat se hier tegenöver eennen Vreemden oane Begleidersch ongastlege un nit ömmer feine Manölles aan den Daag leggen. Doaröm goan ek Ou möt min Vründschaff volgen, ek weet, woarop Ge op

mutt passen.

Seb.: Beste' Antonio, ek kan nit anders, als mech te bedanken, un Dank un nog eens Dank. Un dökks siin guu(d)é Reisen dan al eens afgedoan möt ald, vervallen Geld. Doch wüér min Geld jet wäerd, so as min Geest wel ös, dan häid Ge baepter jett verdiinnt. Wat mutten we nou duun? Goan(t) we os gets de Reliikwije(n) hier en de Stad aankieke(n)?

Ant.: Dat duun we mergen, Heer, we süüken beter eersch(t) een Daak öwwer de Kopp.

Seb.: Ek böñ nit schlööpereg, 'öt ös nog lang nit Naach': ek bidd Ou, loat os de Oogen vüllen, de sonderbaare' un breöömde' Denge' en desse Stad hier aan te kieke'!

Ant.: Gööv' mech Pardon: ek sall hier doar de Stroaten nit loopen un Gevaar te loopen. Duu ek en den Seekriig tegen dem Graaf sin Ga-leeren jet Dienst gedoan had, van dis Aart, dat ek d'r över nit küös spreeke', as se mech hier wel griipe'.

Seb.: Höb Ge dan wel een groote Aantal van die Lüü'kappott gehoué'?

Ant.: Neen, mîn Verstoot ös nit van so een bluudege Manier, ok as den Tiid van Striid so woar, dat he häid bluudege Reden os könne' geven. Dat ös sinds dem wel all weer terug betaalt, wat wäi 'ön hadde weg genommen, wat ok vüür den Verkeer doarnoor de meesten van os Stad gedoan. Doch as se mech wel griipe' en desse Stad, dan mutt ek düür betaale'.

Seb.: Dan mutt Ge Ou nit en de Stroaten loaten sien.

Ant.: Öt däid mech wel nit guud. Doch neem, hier ös min Büü(d)él. En den Süöden van de Stad, em Elefant ös best wel te logeeren. Ek sall os doar wel Eeten bestellen

un Ge goat moar den Tiid verknösselen un stoppt Ou voll möt Weeten un Bekieken van de Stad. Doar sien we os dan weer, em Elefant.

Seb.: Wat mutt ek möt Ouén Geldbüü(d)él?

Ant.: Öt kan doch wäel, dat Ou Oog op een Deng vällt, dat Ou wellt höbben. Un ek denk, Ouén Sak ös nit so voll, öm dommen Kwatsch te koopen.

Seb.: So sall ek dan Ou Büü(d)él draagen un Ou nou loaten vüür een Stond.

Ant.: Em Elefant!

Seb.: Ek sall d'r wel d'r aan denke'.

(Afgang).

Szeen 4. (Gaard van Olivia).
(Erin: Olivia un Maria).

Oli.: Ek höb noar 'üm geschek'. He säid, he soll kommen. Hu soll ek 'üm ontvangen? Wat kan ek 'üm aanbiiden? Vüür de jonge Lüü'siin dökker möt Geld te vangen, dän möt Bäédele'. Un möt Geld kanst Dou Dech eerder van Makiljaasch koopen vüür jong uut te sien, dan möt Bäédelen. Ek spreek wel te loud. Woar ös Malvolio? He ös serrejöös un kan sech guud benäémen un döögert wel as min Diener onder minne Stäér. Woar ös Malvolio?

Mar.: He ös aan't kommen, Madamm, äwwel op een gants komege Manier. Seker ös häi wel besäéten, Madame.

Oli.: Wat ös 'öt dän, he düüt doch wel nit kräaién?

Mar.: Nee, nee, Madame. Häi düüt neks als Grinsen un Laachen, äwwel Oué Genaaden wüéren guud beroaden, een Hülp doarbäi te höbben, as he kömp, dän seker ös bái 'öm een Schruuf loss.

Oli.: Goat, duut mech 'ö hierher ruupen!
(Afgang: Maria).

Ek bön so gek as häi, as Tröör un Vröölegkeid un Gekheid 'otselve sien.
(Terug erin: Maria möt Malvolio).
Wat nou, Malvolio?

Mal.: Süöte Vroué, hahaha.

Oli.: Wat böst Dou aan't Laachen? Ek höb Dech loaten ruupen vüür een ernste Saak.

Mal.: Een ernste, Madame! Ek küös wel ernst siin: 'öt krüütswiis Benden van de Knekker-Bokkersch dat düüt mech wael 'öt Bluud wat stouén; äwwel wat soll 'öt? As 'öt moar dis eene bevällt, dan ös 'öt möt mech as en dis seer, seer troué Sonnet, "stell ek wel een tevreden, stell ek all".

Oli.: Woaröm? Wat düüst Dou, Malvolio?
Wat ös möt Dech loss?

Mal.: Nit schwaa(r)tt min Seel, äwwel aan de Been wel geel. Öt ös 'öm en Haanden gevallen un Kommandoos mutten ekseketeert wördens: ek denk, we kennen dis süöte lateinische Schrift.

Oli.: Vis tu nit noar Bed goan, Malvolio?

Mal.: Noar Bed! Jäjäjäjää. Komm möt, we goant noar Bed!

Oli.: God stoan Dech bái! Wat böst Dou so aan't Laachen un wat schmiits De mech so vööl Handbütsjersch tuu?

Mar.: Hu 'ös dän 'öt wäerde Bevenden, Malvolio?

Mal.: Ös dat een Vroag! Ja, Naachtegaalen aantwoorden op Kräaién.

Mar.: Woaröm verschiint Ou hier möt dis bekloppde Käekheid vüür min Vroué?

Mal.: "Siid nit bang vüür Grootaardegekeid", so stoan(d) 'öt wael geschreeven.

Oli.: Wat meenst Dou däen doarmöt?

Mal.: "Doar siin er, die siin groot gebooren,"...

Oli.: Aha.

Mal.: "Doar siin er, die ärbee(d)é sech en de Höög,"...

Oli.: Wat säist Dou?

Mal.: "Un doar siin er, die kriigen de Grootaardegekeid noergeschmeeten."

Oli.: Den Hemmel stoan Dech bái!

Mal.: "Denk' doar d'r aan, wen Dech en gheele Strömp well sien!"

Oli.: Din gheele Strömp!

Mal.: "Un well Dech möt gekrüütsde Knekkerboksebändersch sien."..

Oli.: Gekrüütsde Knekkerboksenbändersch!

Mal.: "Maak moar, Dou böst doarvüür gemäkt, as Dou so siin wellst!"...

Oli.: Bön ek gemäkt?

Mal.: "As nit, dan loat mech en Dech wiiér een Diener sien!"

Oli.: Owié, Dou häst well de Midsommer-Verröktheid!

(Erin: een Diener).

Die.: Madame, den jongen Heer van de Graaf Orsino ös terüg.

Oli.: Ek soll noar 'üm kommen. (Afgang: Diener).

Bäeste Maria, kiek, dat noar dessen Vent eens noargekeeken wördt! Woar ös dan minne Kuusänng Tobias? Loat een paar van min Lüü' besondersch op 'üm oppassen, ek well nit, dat 'üm jett tuu stöött! (Afgang Olivia un Maria).

Mal.: Oho! Kommen we os gets näe-(d)ér(der)? Kennen schlemmeren Man as Ridder Tobias mutt nou noar me kieken! Dit stemp direkt möt den Brief öwwereen: se düüt 'üm mech ekstra schekken, dat ek 'üm jett platt vüür de Schwaa(r)t kan seggen; doarvüür had se mech ja en 'ör Brief gevroagt. "Schmiit voort Din hömpelend -ön-derdäeneg Geduu", säid se, "sin viies täegen minne Vedder un de Dienersch! Loat Din Tong, tängeräng, reden as een Staatsman! Duu net als eennen schrullegen Kouts!" un dan schrift se mech gants volgereechteg, hu ek dat duun soll: möt een ernsteg Geseech, möt een edel Beneemen, langsaam Spreeken, möt 'öt Geduu van iemes möt Invluud, un so voort. Se ös mech op den Liim gegoan un 'öt ös dä Hellige Jupp un Pitter dä Well un Jupp un Pitter sin Dank! Un duu se äewes wegging, had se gesaag' "Un kiek, dat noar desse Vent eens noargekeeken wördt!" - "Vent", had se gesaag', nit Malvolio un ok nit minnen Rang, äwwel "Vent"! Vüür alles past genou baiéen, op een Geitenhaar genou. Neks, dat siin küös küös tüsschen mech un min Sperenskes nog doartüsschen kommen. Nit ek, äwwell de Hellen Jupp un Pitter duun dat un doarvüür sin Dank!

(Terüg erin: Maria möt nog Ridder Tobias Bök un Fabian).

H.Tob.: Woar ös häi afgebleeven? Pottsap-periment! Un as alle Düüwels en de Höll uutreengeplök(t) wüéren un de Vreemdenlegioon van 'üm Besit genoamen häid, dan däid ek doch nog möt 'üm spreken.

Fab.: Doar ös he, doar ös he. Hu ös 'öt möt Ou, Mössjöö, hu ös 'öt möt Ou, Männeken?

Mal.: Tsisch af; Ge krijgt de ruode Kaart. Loaten mech 'öt Vergnöögen, alleen te siin! Ontfernt Ou!

Mar.: Luuster, wat hool den Böösen uut 'üm spreekt! Höb ek 'öt Ou nit gesaag'? Ridder Tobias, Madame vroagt mech, Ou te bidden, vüür 'üm te sörgen.

Mal.: Aha, so ös dat.

H.Tob.: Maak moar, maak moar! Un röösteg, stell! We mutten sachte möt 'üm ömgoan. Loat mech allen moar maaken! Hu ös 'öt wäerdte Bevenden, Malvolio? Hu goat 'öt nou möt Ou? Wat nou, Man? Vecht täegen den Düüwel, he ös de bööse Veindt der Menschen!

Mal.: Weet Ge öwwerhoups, wat Ge säid?

Mar.: Doar süüt Ge 'öt! As Ge schleech' van den Düüwel spreekt, wat he sech dat tuu Häertsen nömp. Loaten we noar God beeden, dat he nit betöövert ös!

Fab.: Breng sin Pipiwater noar de wiise Vroué her, dat se 'öt bekieken düüt!

Mar.: En Order. Un 'öt soll mergen vrouu(g)h gedoan wörde', as ek dan nog aan't Läéwen böñ. Madame well 'üm vüür nit gäern kwiit, 'üm alles nit.

Mal.: Wat höbben we gets, Jüffer?

Mar.: O, Jesses!

H.Tob.: Ek bidd, loat 'om tevreden! So goat dat nit. Süü(h)t Ge nit, dat Ge 'om op aan't räégen siid? Loat mech möt 'om alleen!

Fab.: Öt goat bluos möt Feingevööl. Sachte, sachte! Den bösen Veindt, dä ös al bott, dat batt nit, as Ge 'om nog botter ontäégeträedt.

H.Tob.: Wat ös möt Dech, min lief Möschken? Wat ös 'öt, klennen Mietsekaater?

Mal.: Monsieur!

H.Tob.: Jawell! Kom, Mimmi, kom! Wat een Mensch! Öt past nit bai Ou fein Geduu, möt den Sataan Doppelsteen te speelen. Legg 'om aan de Kett! Häeng 'om op!

Mar.: Breng 'om d'r tuu, dat häi een Gebeed opsäid, Ridder Tobias, breng 'om aan't Beeden!

Mal.: Ek un beeden, klenne Heks?

Mar.: Neen, ek höb 'öt Ou gesaag', häi sall nit hüüren op Gods Güüte.

Mal.: Goan, häengen Ou selfs doch op! Ge siid mech doch te domm af, ingebeeld Volk. Möt Ou Fitütten kan ek neks aan-vangen. Ge hüürt wael nog van mech. (Afgang).

H.Tob.: Hu kan dat doch wael nou?

Fab.: As se so jett gets op een Teaaterbüün däi(d)én speelen, dan glööwden dat de Kritikk so'n Läéwen nit un däid 'öt af as een onrealistige Fikksejoochn.

H.Tob.: Genou den Geest had 'om duur os Kwatsch-Idee aangesteeken, Man.

Mar.: Hollaho! Gets mutt Ge gou aachter 'om aan, dat os Idee bai 'om well Looch(t) kriig' un 'om aan düüt steeken.

Fab.: Woaröm? Dan goan we 'om werkeleg verrökk'maaken.

Mar.: Öt soll dan röösteger siin hier, en 'öt Huus.

Sir.Tob.: Kom, we stoppen 'om en een duustere Kamer un benden 'om vas(t). Min Nicht glövvt gets wael al, dat he verrökk' ös: we küöse' so wiérmaake' vüür os Pläsiir un 'om ter Buute, bös dat we möt den Tiid van os Speel selfs so mösch siin, dat we Genaade Genaade siin loaten. Dan goan we op ossen Invall eennen drenken un Dou, Mäidsche wörst möt eenen Krants ge-schmök' als eenne, die aachter de Gekken düüt kieken. Voilà, kiek doar!

(Erin: Ridder Andreas Bleikbakke).

Fab.: We kriigen weer jett Nieués vüür op de Vasteloawwend.

H.And.: Hier ös min Kampfaansaage. Duun 'öt Läesen! Ek segg Ou, d'r ös Äak un Peper d'r en.

Fab.: Ös dat so'n Tsous?

H.Fab.: Jawell. Öt ös so. Ek segg 'öt doch: Duun moar läesen!

H.Tob.: Gövv 'öt mech! "Jönksken, wen Dou ok böst, Dou böst doch bluos eenne Labbes."

Fab.: Guud un wakker.

H.Tob.: "Sin nit baff un wonder Dech ok nit en Dinne Kopp, woaröm ek Dech eenne Labbes nenn, vüür van mech kriigst Dou doarvüür doch ken Aantwoord d'r op."

Fab.: Guud noteerd, dan kan häi Dech ok nit.

H.Tob.: Dou kömps naar Madame Olivia un so as ek dat sie, ös se nett möt Dech: äwwel Dou lüugst Dech selfs en de Täsch. Äwwel dat ös 'öt nit, woarom ek Dech eruutvoorder."

Fab.: Seer kört un so prima getroffen, de reechtege Sinn - öwwerhoups nit.

H.Tob.: "Ek soll Dech wael nog öwwer den Weg loopen,. Dinnen Noarhuusweg, waar De dan Din Chance häst, mech aftemurksen".

Fab.: Guud.

H.Tob.: "Dou brengst mech öm as een Halonk un eennen krommen Hond".

Fab.: Guud, Dou häldst Dech so, dat den Wend Dech nit en 'öt Geseech' blöst.

H.Tob.: "Loat goan! Un God sin een van os twee Seelen genäédeg. Van 'üm uit de min, äwwel ek höb 'öt bääter vüür. Un so pas op Dech selfs well op! Dinne Vrüünd, as Dou 'üm wael eens nöddeg häist un Dinne ingeschwoorene Veindt,
Andreas Bleikbakke."

As dessen Brief 'üm nit bewäégen kan, dan duun 'öt sin Been nit.

Mar.: Öt kan, dat Ge doarvüür gou de Gelegenheid höbt: he ös nou besseg möt Madame un soll dan un dan goan.

H.Tob.: Goan, Ridder Andreas, duun 'üm mech opluuére' aan den Ekk van den Bongert as eennen Schlikkevänger. Un bedeen, as Dou 'üm süüst, mutts de trekken! Un as Dou trekkst, duun verschäekkeleg vluukkan! Vüür dat ek weet, dat een viese Vlukk möt eennen schmeerigen Aktsent geruupen, Din Aansien as Man meer Uutdruk gövv', as alle Beweise.
Weg möt Dech!

H.And.: Jäjäjäjäjää. Loaten mech allen vluukkan! (Afgang).

H.Tob.: Nou goan ek sinnen Brief nit afleewere', 'öt Benäéme' van den jongen Man lött 'üm vüür mech doch well doarstoan, as iemes möt guude Manölles un den wat kan. Dat häi van den Hertog naar min Nicht geschekk'ös, ös den Beweis. Doaröm, ok as dessen Brief nog so prima vläégeleg ös, soll dä Jong kennen Schrek maaken. Häi soll vinden, dat he van eennen Labbes kömp. Äwwel, Mössjöö, ek sal dis Eruutvooderung möt de Mull täégen 'üm seggen. Un dan goan ek öwwer Ridder Andreas Bleikbakke strontsenun eennen Bäér opbenden, dat desse jongen Heer 'öt Frakksouse 'kriigt van Bleikbakke sin Wuud, Verwaeégenheid un Können. Dan sollte 'se sech allebeds vüür Änx en de Boks maaken, as se sech sien un sech as aangeworteld en de Oogen kieken.

Fab.: Hier kömp häi möt Ou Nicht'. Loat se duurlopen. Bös dat he adieu säid un dan achter 'üm aan!

H.Tob.: Ek soll mech en den Tiid jett verschräekkelegs öwwerleggen.

(Terüg erin: Olivia möt Viola).

Oli.: Ek höb al völl tsen de vööl gesaag' täégen een Häerts van Steen, un höb min Eer vööl tsen de onbesonne' open gelaag'. Doar ös jet en mech, dat mech den Väeler vüürhalden düüt. Äwwel so'ne stärke Väeler ös 'öt möt een eigen Dikkopp, den sech van dis andere Stem en mech neks seggen lött.

Vio.: Möt de selve Manier, as Ou Ge Leidenschaff duut büüren, so dräagt ok minne Baas sin Leed.

Oli.: Hier, draag dis Gemme van mech möt min Beeld! Segg nit nee, 'öt he't ken Tong, min Beeld, öm Ou möt Gesprek te piiren. Un

ek, ek vroag Ou mergen weer te kommen.
Wat küös Ge van mech vroagen, waar ek
nee segg, of wat möt min gantse Eer ek Ou
op Vroagen wael küös geven?

Vio.: Neks andersch as Ou troué Lieve vüür
mîn Baas.

Oli.: Hu, bai min Eer küös ek 'om wael dat
geven, wat ek Ou nou al gegeven höb?

Vio.: Ek sall Ou kwiit loaten.

Oli.: Well, komm mergen dan weer,
adschöö!
Een Veindt as Dou, dä kiiös min Seel wel
nog noar de Höll bai'm Düüwel brengen.
(Afgang).

(Terug erin: Riddeer Tobias Bök un Fabio).

H.Tob.: Mössjöö, God möt Ou!

Vio.: Un möt Ou, Heere!

H.Tob.: Wat Dou ok häst, öm Dech te
verdedigen, näém 'ot en de Hand: van wat
vüür'n Art dat ös, wat de verkeerd gemäk'
häst, weet ek nit, äwwel Dinnen Vervolger,
den Dech aan't opluuren ös, ös dookwoad,
eennen bluudegen Jäger, op Dech aan't war-
ten aan 'ot End van den Bongert. Trekk al de
Kling! Bereidt Dech gou vüür! Vüür Dinnen
Gegner ös vlüg, traineerd un döödeleg.

Vio.: Ge verduut Ou, Mössjöö! Ek böñ er
seker van, dat niemes möt mech Striid he't.
Min Geweeten ös guud un vräi van Kwoad
tegen wen dan ok.

H.Tob.: Dan gövv' 'ot nog jet ergends an-
dersch, glövvt mech dat moar! As Ge nog
jett öm Ou Läéwen duutt geven, dan siid
vüürseg-teg, vüür dat Ouén Gegner van alles
wat he't: he ös jong, stärk, geschek', he't de
Wuud un kan möt alles ömgoan!

Vio.: Ek bidd Ou, Mössjöö, wen ös dat dan?

H.Tob.: Op een uitgebreidde Teppich ös he
een Ridder möt een Degen oane Kitschen,
äwwel as 'ot d'r op aankömp, ös he eennen
Düüwel en sin Händel. Van dis twee, näme-
leg Seel un Corpus, mäkt häi dräi. Un geraad
nou ös 'ot Vüür en 'om aan't Looderen un nit
te lösche', vüür dat häi sin Satisfaktsioon
eersch'dan he't, as he op Doodspiing un
Graav op ös. Hop, dä Knopp, dat ös sin
Motto, gövv' 'ot, of neem 'ot!

Vio.: Ek well weer terüg goan en 'ot Huus un
maech bai Madame een Begleitung vroa-gen;
Ek böñ ken Vechter. Ek höb van een Zoort
Män gehüürt, die ekstra jett rösegs
aantseddelen, öm 'ön Mütchen
afteküülen. Vöölleech' ös häi so'n Zoort Man.

H.Tob.: Neen, Mössjöö, dis Ontrööstet-Siin
kömp op sech van een seer bedüü(d)ende
Beleedigung. Doarvüür mutt Ge doargoan un
'om sinnen Wensch ervülle'. Terüg noar 'ot
Huus goat 'ot nit, as Ge 'ot nit möt mech te
duun wellt höbben, un möt deselve Sekerheid
küös Ge ok aan 'om aant-woorden. Doaröm,
goan, of trekk direk' dä Säbel blank! Däen
stellen mutt Ge Ou, dat ös seker, of
afschwöre', Waape(n)s te draagen.

Vio.: Dat ös genouso ontsiviliseerd as
kommisch. Ek bidd Ou, duut mech disse Rid-
derdienst, mech 'ot weeten loaten van den
Ridder, wat ek 'om aangedoan höb: 'ot ös
wael jett duur mech öwwersien, äwwel nit
ekstra.

H.Tob.: Dat sall ek duun. Signor Fabiano,
blivvt bai dessen Heer, bös dat ek terüg böñ!

Vio.: Ek bidd Ou, Mössjöö, weet Gäi,
woaröm 'ot goat?

Fab. Ek weet, dä Ridder ös seer böös op Ou,
dat he 'ot op Läéwen un Dood aangoan lött
duun. Äwwel van de Ömständ' weet ek nit

meer doarvan af.

Vio.: Ek bidd Ou, wat vüür'n Zoort Man ös häi?

Fab.: Neks van so'n romantische Vüürstellungen, äwwel Ge goat wel merken, of he en Voorm ös, as Ge sin Bravuur goat teste'. He ös en der Daad denträineerdesten, bluudegsten un fataalsten Gegner, den Getuuvälleg öwwerhoups küös' venden en gants Illyria. Wellt Ge nit naar 'üm tuu goan? Ek sall 'üm vüür Ou besänftigen, as ek kan.

Vio.: Ek sall Ou doarvüür seer verbonden siin. Ek bön eennen, den liever naar de Kerk goat, dan naar een Duéll. Öt mäkt mech neks uut, as se van min Dapperkeid nit so vööl venden.

(Afgang Viola un Fabio).

(Terüg erin: Heer Tobias möt Heer Andreas).

H.Tob.: Woaröm, Man, he ös eennen reechtegen Düüwel. Ek höb nog nie so'n Manwiif gesien. Ek had eennen Florettgang möt 'üm gehad möt Scheide ömhangen un alles, un häi gövvt mech as he uitstöödt möt so'n dööd-lege Bewegung den Stoodt, dat De nit op Sii' kanst sprengen. Un als Aantwoord, da gövv' he 'öt Dech, so seker aswie dat Dou op Din Schuuusoolen stäist. Se seggen, häi wüér Vechtmeester aan de Hagia Sophia gewest.

H.And.: Ek wensch 'üm de Pokken aan den Hals, ek sal mech nit möt 'üm goan mäéte'.

H.Tob.: Jawell. Äwwel so schnell ös he nit röösteg. Fabio kan 'üm bäinoar nit doarbehal-den.

H.And.: Die Pest aan den Hals! An ek dat geweeten häi(d), dat he so wakker un ge-

schekk' op den Vechtbo(d)ém wüér, dan häi' ek 'üm noar den Düwwel geschekk', vüür dat ek 'üm eruutgevordert häi'. Loat 'üm de Saak vallen, dan kan dessen Haaweech(t) sech minnen griisen Schemmel Albert en viifuntwenteg Joar afhoalen un eennen Huchen krijgt he nog doarbäi!

H.Tob.: Ek sett mech al en Bewegung. Blivv hier stoan un maak een guud Spe(k)ttaakel doarvan! Dis Stök soll uitgoan oane dat ok een Seel verloorengoa....(Op Sii')...ek goan 'üm sin Päerd riié un 'üm ok nog.

(Terüg erin: Fabio un Viola).

(Tob. aan Fab.) Ek höb sin Päerd, 'üm den Striid báitelegen. Ek höb 'üm vertelt, dat Jöngske wüér eennen Düüwel.

Fab.: Un dat Jöngske beelldt sech van 'üm äeweso en, wat häi vüür een Monster wüér. He ös aan't küéme'un gants bleik un mäkt sech vüür Ängx Bäärendriet en de Buks.

H.Tob.: Öt gövv' ken Middel, Mössjöö, he soll möt Ou vechten, vüür dat häi 'öt sech geschwooren he't. Wel he't he sech bääter bedaach(t), wäége(nd)s sinne Striid un he vindt 'öt nou bäinoar nit der Rede wäerd, doaröm tekk maar röösteg, dat he sinnen Schwuur nit mutt bräéken, he versprekk', he soll Ou nit wiéh duun.

Vio. (Op Sii): Lieven Heergod, hölp! Er veellt nit vööl, dat ek 'ön vertell, dat mech jett aan eennen Man veellt.

Fab.: Trekken Ou terüg, as Ge 'üm wüü-dend süüt.

H.Tob.: Kom, Ridder Andreas, 'öt hölpt neks, dä Mössjöö well op sin Eer sech möt Ou houén. Noar de Regels gövv' 'öt kennen Weg d'r aan voorbäi: äwwel he he't mech versproaken as een Heer un Soldaat, dat he Ou nit wiéh soll duun. Kom op, eraan!

H.And.: O, God, häi mööge sinnen Schwuur halden! (Trekkt).

Vio.: Ek verseker Ou, 'öt os täégen minne Well. (Trekkt).

(Erin: Antonio).

Ant.: Duut Ouén Deegen weg! As dessen jongen Mössjöö Ou häi(d) beleedegt, dan neem ek den Väéler op mech. As Ge 'öm had beleedegt, dan goan ek vüür 'öm vechten. (Aan't Trekken).

H.Tob.: Gai, Mössjöö? Woaröm, wat siid Ge?

Ant.: Iemes, den vüür sin Lief trout sech nog meer te duun, as he aan't Strontse' täégen Ou well öwwerhoups van 'öm te hüüren had gekregen.

H.Tob.: Jäjäjäjäjää! As Ge een Liike(n)besteller siid, dan böñ ek hier vüür Ou. (Trekkt).

Fab.: O, báesden Ridder Tobias, hald! Hier kommen Beambten.

H.Tob.: Ek kom nog op Ou terug.

Vio. (aan Ridder Andreas): Ek bidd Ou, Mössjöö, duut Ouén Deegen weg, as 'öt Ou belieft.

H.And.: Nou dan! Ek well, Mössjöö. Un, vüür wat ek Ou versproaken had, stoan ek vüür min Woord geraad. Häi sall Ou leech' draagen un löppt guud aan de Töögels.

(Erin: Twee Beambten).

1ste Beambte: Dat os dä Man. Walte Deines Amtes!

2de Beambte: Antonio, ek neem Dech väst op Beveel van Graaf Orsino.

Ant.: Ge siid Ou aan't verduun möt mech, Mössjöö.

1ste Beambte: Neen, Mössjöö, ken bötsche': ek ken Ou Vüürreech' wael, ok as Ge nou ken Seemanskapp op de Kopp op höbt. Breng 'öm voort, he weet, ek ken 'öm guud.

Ant.: Ek mutt hüüren. (Aan Viola): Dit kömp van Ou te süuen. Äwwel 'öt hölpt neks. Ek mutt mech veraantwoorden. Wat os doar te maaken? Un nou dwengt mech de Nood, Ou öm minnen Geldbüüél te vroagen. Dat äergert mech meer, dan dat, wat ek nit vüür Ou duun kan, as dat wat mech nou passeert. Doar stoot Ge baff. Doch blivvt wel röösteg!

2de Beambte: Kom, Mössjöö, marsch, marsch!

Ant.: Ek mutt Ou dringend bidden, mech jett van dat Geld te geven.

Vio.: Wat vüür'n Geld, Mössjöö? Wel vüür dis lieve Netheid, die Ou mech hier höbt loaten sien und dan, doar duur den Driet, den se nou möt Ou maaken säid mech jett, Ou jett te geven van min bötsche Krössels-geld op Pomp. Ek höb wel nit so vööl, äwwel dat Bötsche, wat ek höb, goan ek deelen. Hald dat, dat os min halve Schat.

Ant.: Wellt Ge mech nou nit kennen? Kan dat, doar dat ek Ou verloaten höb, Ou neks meer öwwertüügen düüt? Nou maakt nit ok nog min Leiden grötter. Lötts Dou dat tuu, dat ek as möt een Kinder- of Wiwerstem Dech vüür müös' halden dis Lievesdienste, die ek vüür Dech gedoan höb?

Vio.: Ek weet er kenne Barsch van nog ken ek Ou van Stem of ok ken enkel Trekk van 'öt Geseech'. Ek haat Ondank aan een Man meer, dan Schwendel, Dommheid, sin Ge-bäbbel, of as häi drietvoll os besoopen, of schläéchte Wits, woarvan de stärke Schaaden en os schwakk Bluud d'r en ist.

Ant.: O, Hemmeldon(d)erweer!

2de Bea.: Komm, Mössjöö, ek bidd Ou, goan!

Ant.: Loaten mech nog jett seggen! De Jong, den Ge hier süüt, höb ek dem Dood uut de Mull getrokken un möt so'n Hellegkeid van Lief geplägt un aan sin vöölverspräékenden Indruk, den häi op mech miek, gants eennen Sellegen wäerd, höb ek wel vööl gegeven.

1st. Bea.: Wat he't os dat dan öwwerhoups te seggen? Den Tiid loppt doarvan, marsch!

Ant.: O, Jammer. As wat vüür'n viese Götse lött sech nou sien dessen God! Sebastian, Dou häst Din guu(d)é Geseech(t)strekk nou blameert. En de Natuur ös ken Blamage, äwwel de Seel; neks kanst De deformeed wel ruupen as Truug so vööl. Döögdsamheid ös Schöönheid, äwwel 'öt Äerge aan de Schöönheid ös een leege Önderbuks un Bööm oane Bläér, as des Düuwels van Ranken öwwerwuuchert.

1st Bea.: Den Man ös verrökk'. Weg möt 'üm. Marsch, marsch!

Ant.: Dan brengt mech voort.

(Afgang: de twee Beambten möt Antonio).

Vio.: Mech dööcht sin Wöörd, die kommen van de Leidenschaff' gevloagen, he glövvt sech selfs un ek höb nit geloagen. Sin woahr, wat ek mech vüürstell', sin woahr! Dat he nou, lieven Bruér, mech möt dat Geld möt Dech verwäesselt, as he so vertellt.

H.Tob.: Kom hierher, Ridder, kom hierher, Fabiano! W goant gets tuschele' öwver dat komesche, wat we gesien höbben un os doar eennen Reim d'r op maaken.

Vio.: He sproak van Sebastiaan un ek herken minnen Bruér nog, as ek en den Spiegel

kiek. Evenso un gants genou geschniigelt woar ok minnen Bruuér. Un he liep er steds so eröm, op die Manier, die Klören, Ornamente, as ek 'üm nou noarmaak. O, as dat woahr wüér! Onweérsch siin net un Saltwoogen fresch verlief. (Afgang).

H.Tob.: Een seer schäbbege Schmäérlapp un eerder eenne Schnobbelsong, dan een Haas of Klee. Sin Eerlosegeid ös doar d'r aan te sien, dat he sinnen Vrüünd en Nood en den Stek lött un 'üm nit kennt. Un vanwæges sin Bangbüksegkeid, doar mutts Dou eens Fabiano vroagen!

Fab.: Een Bangbüks, de Buksen drietvoll un rellegöös doarbäi.

H.And.: Schlidderbibber! Ek loop 'üm noar un gäev 'üm jett op dat Jak.

H.Tob.: Duun! Gövv 'üm een paar aanstäendege Uorveegen, dat 'öt maar so knallt, äwwel goan nit aan sinne Deegen!

H.And.: Un of ek dat nit däi(d)... (Afgang).

Fab.: Kom, we goant os dat Stök aankieken!

H.Tob.: Ek wedd d'r op, 'öt gövv'weér neks. (Afgäng).

Akt IV, Szeen 1:(Een Stroat vüür Olivias Huus).

(Erin: Sebastian un Clown).

Clo.: Wellt Ge mech dat glööven maaken, dat ek nit achter Ou aan geschekk' wüér?

Seb.: Goan weg, goan weg! Dou böst een gekke Vent, Loat mech möt Din Fitütten!

Clo.: Guud uitgehalden, en der Daad! Neen, ek ken Ou öwwerhoups nit. Ek bon ok nit

aachter Ou aan geschekk wuorde' duur Madame, öm Ou te bidden, möt 'ör te spreken. Un Oué Naam ös ok nit Césario un dit hier ös ok nit minne Naas. Neks ös ,as 'öt ös.

Seb.: Ek bidd Dech, Vent, maak Din gekk Geduu erge(nd)s andersch! Dou kennst mech nit.

Clo.: O, min gekke Vent! He he't dis Woord van erges iemes Grootaardigen gehüürt un bruukt dat nou täégen eenne Clown. Ek vrees, dessen grooten Labbes, de Wärlid, soll Ou dat Platt nog liéren! Ek bidd Dech nou, loat af van Din klööchteg Geduu un ver-tell mech, wat ek Madame öwwerventen mutt, minne Vent. Sall ek 'ör vente, Vent, dat Ge aan't Venteren bönt? Ek meen, Dou kömps?

Seb.: Ek bidd Dech, gekken Päias, hou af! Doar häst De jett Geld un as De nog länger blivst, dan kriigst Dou schläechtere Loon.

Clo.: Dou lieve Güüte! Dou hast een opene Hand. Desse wiisen geschäiden Män, die de Gekken Geld geven, die kriigen selfs een Löövke, as se dat viertien Joar duurhalden.

(Erin: H.Andreas).

H.And.: Nou, Mössjöö, treff ek Ou weer aan? Dat ös vüür Ou! (Gövvt Seb. een Oorveeg).

Seb.: Woaröm? Die ös vüür Dech! Un die, un die! ((Schläi(g)t H. And. Terüg)). Siin die Lüü' hier verrökk'?

(Erin: H.Tob. Un Fab.).

H.Tob.: Hüür op, Mössjöö, andersch schmiit ek Ouén Kääsedolch öwwer 'öt Huus!

Clo.: Dat mutt ek bedeen aan Madame vertellen. Selfs vüür viif Grosches wull ek nit en Ouén Bööis steeken. (Afgang).

H.And. (ös Seb. aan't Vasthalden): Gets kom, Mössjöö, hüür op!

H.And.: Jäjäjäjää! Lott mech alleen möt 'üm maaken! Ek vang 'öt nou andersch täégen 'üm aan. Ek goan 'üm wäéges sinnen Aangrip aantsäige', as d'r nog Reech' ös, en Illyria. Ok as ek 'üm 'öt eersch höb geschlaage', äwwel dat mäkt neks.

Seb.: Loat mech loss!

H.Tob.: Kom, Mössjöö ek Loat Ou nit loss! Kom, minnen jongen Soldaat, maak Dech doch los, as De kanst: Dou häst guud wat Spek op de Rebben, kom al!

Seb.: Van Dech kom ek doch wael nog loss! (Seb. mäkt sech selfs los). Wat vis tu nou? As Dou nog ömmer nit wellst ophüüren, trekk Dinnen Deegen!

H.Tob.: Wat? Wat! Jäjäjäjää, dan mutt ek nou eennen Bäéker vol van Din verdorwen Bluud höbben. (Trekkt sinnen Deegen).

(Erin: Olivia).

Oli.: Hüür op, Tobi, as Dech Din Läéwen jett wäerd ös! Hüür op!

H.Tob.: Madame!

Oli.: Ös dat möt Dech ömmer 'öt selve Stök? Ondankbaar Monster! Dou döögst vüür de Berge un de Höölen onder de Äerd, woar se de Lüü ken guué Manölles preeken. Hou af, ek well Dech nit sien!

Siid nit beleedegt, báésten Césario!

Tsischen af, Passelakken!

(Afgang: H.Tob., H.And., Fab.).

Ek bidd Ou, edlen Vrüünd, loat Dinnen Verstand un nit Din Leidenschaff'heerschen en dessen barbaarischen un ongereecheden Aangrip op Dinnen Vreeden. Kom möt mech naar Huus un hüür Dech doar aan, huvööl domm Tsööig dessen Groowiaan al aangestellt he't,

dat Dou doarbäi bluos nog laachen kanst.
Dou muttst nit werkeleg goan. Kom un segg
nit neen. Een Schruuthaan sall sin Seele siin,
van mech uut. He he't ok min ärm Häerts en
Dech opgereegt.

Seb.: Wat höbben we dan nou vüür'n Kruut
en de Tsupp? Woar loppt dat gets d'r op
uut? Of böñ ek knättergek, of ös 'öt an-
dersch wel een Droom? Loat min Fantasii en
Lethe baaden un as 'öt moar een Droom, dan
loat mech schloopen!

Oli.: Ja, kom, ek bidd Dech! Wüér 'öt doch,
dat Dou van mech Dech däist loaten wiisen!

Seb.: Madame, ek well.

Oli.: O, segg dat un so sall 'öt siin! (Afgang).

Szeen 2 (Een Kamer en Olivias Huus).

(Erin: Maria un Clown, Malvolio doarbäi en
een donkeler Deel als Voorkamer/
Retseptsoon).

Mar.: Ja, Ek bidd Ou, trek dessen Jak un
dessen Baard aan, maak dat häi glööwen
düüt, Dou wüérst Mössjöö Topas, den
Küster! Maak schnell, ek goan 'üm
öndertüsschen ruupen (Afgang).

Clo.: Wel, ek trekk 'öt aan un ek sall mech
doar d'r en selfs verstellen. Wüér 'öt moar,
dat ek den eerschten wüér, den sech en so'n
Jak verkleed! Ek böñ nit dikk genug, öm dit
Ambt guud uit te kleeden un nit mager
genug, öm vüür een Student duur te goan.
Äwwel dat se Dech eennen eerlegen Man un
eennen guuden Huusvaader vinden, dat ös
wael äewes so guud, as dat se Dech vüür
eennen vüürseechtegen Man un grooten
Geleerden vinden. De Striidhammels
kommer erin.

(Erin: H.Tob. un Mar.).

H.Tob.: God möt Ou, Pfaffemeester!

Clo.: Buenas Dias, Ridder Tobias! Of as den
alden Eremit van Praag, den nit läesen un
schriiven kuos, seer witseg säid vüür de
Nicht van König Görbeauduc: "Dat ös dat
dat dat ös". Un so, as Paschduuraatsmeester,
böñ ek Paschduuraatsmeester, vüür, wat ös
"dat", äwwel "dat" un "öss", datdatdatöss.

H.Tob.: Vüür 'üm, Mössjöö Topas.

Clo.: Wat 'ö...? segg ek. Röösteg en dessen
Bakk!

H.Tob.: Dä Gouner hööichelt guud! Eenne
guué Fillister.

Mal. (doartüsschen): Wen ös doar aan't
kallen?

Clo.: Heer Topas, den Küster, den kömp, öm
den verrökden Malvolio te besüken.

Mal.: Heer Topas, Mössjöö Topas, bääsde
Heer Topas, goat Ge noar Madame!

Clo.: Eruut, hipperbooleschen Hippebok! Hu
düüst Dou dessen Man vekseeren, Dou Gäit
van eennen Düüwel! Vertellst Dou 'üm moar
neks as van Damen?

H.Tob.: Guud gesproaken, Heer Paschduu-
raatsmeester!

Mal. (doartüsschen): Heer Topas, nog nie
woar de Menschheid suo verkeert. Bääsden
Heer Topas, denken Ou nit, ek wüér gek: se
höbben mech hier en de donkele Kamer
verstoppt un västgebonden.

Clo.: Bääh, Dou eerloosen Satan! Ek spreek
Dech nog bescheiden aan. Vüür dat ek een
van de gants Vüürneeme' böñ, den selfs
täégen den Düüwel nett düüt. Säist Dou, dat

Huus wüér düüster?

Mal.: So als de Höll, min Heer Topas.

Clo.: Woaröm? Öt Huus he't selfs en de Eernen Raamen möt Ruuten, waar De duur kanst sien un Daakluuken van Süüd noar Noord van Ebenholt, waar de Sonn duurschinnt. Un doch böst Dou Dech öwwer Beheenderung aan't beklaagen?

Mal.: Ek böñ nit gek, Mössjöö Topas. Ek segg vüür Ou, dit Huus ös düüster.

Clo.: Waansennegen, Dou irrst: Ek segg, 'öt gövv' ken andere Düüsterness als wenn(iér) Dou domm böst, wat ek van Dech eerder kan seggen, as dat en Egüpten Näéwel wüér.

Mal.: Ek segg, dit Huus ös düüster van Dommheid, ok as selfs Dommheid suo düüster wüér, as de Höll. Un ek segg 'öt goav nog nie eennen Mensch, den se suo misbruukt höbben. Ek böñ nit verrökder dan Ge dat siid: Duut dat aan mech testen, möt wat vüür'n mööglege Vroag dan ok!

Clo.: Wat ös de Aansicht van Pythagoras öw-wer Rebhennen?

Mal.: Dat de Seel, den Effruachpappijonng van os Oma, gants guud en een Voogel küös läéwen.

Clo.: Wat denkst Dou van dis Aanseech(t)?

Mal.: Ek denk edel van de Seel un neks düüt dem Püttaagerass sin Meinung bewiise'.

Clo.: Leve well! Blivv maar nog en Din Donkelheid! Dou mutts eersch' de Leeren van Pythagoras wäerd vinden, vüür dat Dou 'ne Wits doar d'r öwwer dörfst maaken un bang siin, selfs een Schneppetuut en den Boosch aftemurksen, dat de nit de Seel van Din Grossmoder verjagen düüst. Leve well!

Mal.: Min Heer Topas, min Heer Topas!

H.Tob.: Min seer ekskwisitte Heer Topas!

Clo (aan't monkelen).: Ös 'öt nit so, ek böñ möt alle Watersch gewäschen.

Mar.: Dat häist De ok duun können oane Dinnen Baard un Jakk: häi süüt Dech doch nit.

H.Tob.: Spreek möt 'üm en Din eigene Stem nou un segg mech, hu Dou 'üm dan vindst! Ek wull, we küömen guud uut dessen Striik eruut. As he well onmerkeleg kan wördens vräigeloaten, dat wüér mech 'öt liefst. Vüür de Kwoadt möt min Nicht kömp nog doarbäi, dat ek desse Kwatsch vüür min eigen Sekerheid nit op de Spits kan driiwen. Kom dan so noar un noar noar min Kamer! (Afgang: H.Tob un Mar.).

Clo.: *Hey Robin, jolly Robin,
Tell me how thy Lady does!*

Mal.: Verrökkden!

Clo.: *My Lady is unkind, perdy.*

Mal.: Verrökkden!

Clo.: *Alas, why is she so?*

Mal.: Heh, Dou Gek, segg ek!

Clo.: *She loves another.*

Wen spreek' doar?

Mal.: Bäésde Gek, as Ge Ou öwwerhoups eens öm mech verdiinnt wellt maaken, breng mech een Käérts, een Pen, Enk un Papier! So woahr ek eenne Heer böñ, ek soll Dech doaryüür dankbaar bliiven.

Clo.: Meester Malvolio?

Mal.: Jawel, beste Hoofnarr!

Clo.: O, Jammer, hu siin Ge doch Oué viif
Sennen kwiit gegoan?

Mal.: Narr, doar ös nog niémes so notoorisch worden misbruukt, ek böñ so guud bái Verstand, Narr, as Dou böst.

Clo.: Äewes so guud? Dan siid Ge werkeleg gekk, as Ge nit baeéter bái Verstand siid as een Gek.

Mal.: Se höbben mech hier ingeschloaten, halden mech en 'öt Düüstere väst, schekken Paschdüürsch noar mech, dia Arschlöäker! Un se duun alles, wat se können, öm mech öm minne' Verstand te brenge'.

Clo.: Bedenken, wat Ge seggen duut! Den Paschduur ös hier -. (Topas): Malvolio, Malvolio, Dinnen Verstand mööge Dech den Hemmel weer terüg geven! He mööge Dech en Schloap wiegen un Dech afbrengen van Din dull Blahblah!

Mal.: Mössjöö Topas!

Clo. (al. Topas): Hald ken Gespräch möt öm, baeésde Vent! (Clo.): Wen, ek min Heer? Ek doch nit, Mössjöö, God möt Ou, min Heer Topas! Hallelujah, Amen, segg ek.
Un dat well seker.

Mal.: Dulle, gekke, Narr! Segg ek.

Clo.: Psscht, min Heer, höbt moar Geduld!
Wat seggt Ge, Mössjöö? Se maaken mech veerdeeg, as ek möt Ou spreek.

Mal.: Baeésde Gek, help mech möt een Käärts un jett Papier! Ek segg Dech, ek böñ so guud bái Verstand, as moar eennen hier en Illyria.

Clo.: Heil dessen Daag, as dat moar woahr wüér!

Mal.: Bái min Hand, 'öt ös woahr. Guué

Gek, jett Enk, Papier un Leech(t)! Un breng 'öt naar Madame, wat ek goan schriiwen! Ek well Dech jett vüür geven, wat nog nie een Briefboode he't gekreegen!

Clo.: Ek soll Ou doarbäi helpen. Äwwel saagen mech eerleg, siid Ge werkeleg nit waansenneg? Of duut Ge Ou verstellen?

Mal.: Glövv mech, ek böñ nit gek, ek segg de Woahrheid.

Clo.: Jaja, ek glööv eennen Verrökden neks, vüür dat ek sinne Bräégen gesien höb. Ek well Ou Leech', Papier un Enk hoalen.

Mal.: Gek, ek well Dech dat terüggeven en 'öt höögste Moate. Ek bidd Dech, goan!

Clo.: Ek goan gets uit de Kamer eruut,
Ek goan gets uit de Kamer eruut,
Viderallala...

Ek kom weér terüg em Oogenblikk,
Ek kom weér terüg em Oogenblikk,
Viderallala...

Op alte Art, doar mutst De waar(ch)t,
Op alte Aarten mutts De waarchten,
Viderallala...

Möt dat Mets op dat Bredd en sin Wuud
nit so nett,
Schreit hüür op vüür den Düüwel un dä
ös gar nit nett,
Viderallala...

Genouso as 'nen gekken Labbes,
Nou schnii(d) Din Vengernäégels, Pabbes,
Viderallala...

Läéf wel, Dou Säikert möt Din Gesabbel,
Ek hoal Dech Muuren van de Pappel,
Viderallala...

3de Szeen (Olivias Gaard(en)).

(Erin: Sebastiano).

Seb.: Dit ös de Looch(t) un 'öt Gevööl, dat mäkt de lieve Son(ne). Dis Päérl, die he't se mech gegeven, ek vuöl 'öt un sien 'öt; ok as 'öt well een Wonder ös, dat mech ä'suo inwikkelt, dan ös 'öt doch geen Wânsenn. Woar ös dan nou Antonio? En den "Elefant", doar kuos ek onder elf Lüü ok noar elf Glas Wiin Antonio nit venden. Äwwel he mutt wäel doar gewes'suin un doar vond ek wel dis Glööwen, dat he wäel duur de Stad löppt rond, öm mech te süüken. Sinnen Raad nou küös mech dienstbaar siin als Gold. Vüür dat min Seel nou sech aan't onderhalden ös möt min Gevööl, dat dis wel eennen Väéler siin küös, äwwel k(g)e(e)n Verrökktheid. Un doch duun mech dis Denge hier, Fortunas Vluud, un all(e) Oogenblikke so tränszen(d)eeren un all min Onderhalden, dat ek wäel noar doar d'r aan böñ, min Oogen nit te trouén un möt min Verstand te schempen, den mech säid, dat ek alles andere wüér als verrökk', of dat de Vroué gek wüér: doch als 'öt wel so wüér, dan küös se nit 'ör Huus beheersche' un ok nit 'ör Dienersch kommandeerun besseg siin möt Saaken aan te näéme' of verdeele' möt so'n röösteg, diskereet un uitgegleeken Büüren, do as ek 'ör dat duun sien. Hier mut wel doch nog jett te ontdekken siin. Äwwel hier kömp Madame.

(Erin: Olivia möt een Paschduur).

Oli.: Blameer mech nit vüür minne Haast, as Ge 'öt guud meen(n)t. Nou goan(n) möt mech un desse hellege Man en de Kapell hier vüür een Seele(n)mess'. Un doar, vüür 'öim, onder dat sakraale Daak, doar duut Ge Ou möt mech verlooven, Ou Pleeg(ch)t aan mech möt all Versekern van Ou Trou! Op dat min jaluuérsche un vööl tsen de vööl tweiwelnde Seel örren Rööst kriig(t). He

sall 'öt geheim halden of verborgen, äwwel as Ge wellen, dan kömp 'öt ok noar buuten. Un op minnen Geboortsdaag goant we dan os Brülf viire'. Wat segg(t) Ge doarvan?

Seb.: Ek soll desse guué Man volgen un kom möt Ou; un een geschwooren, soll ek ömmer trou bliiven.

Oli.: Dan leidt os des Weges, guué Vaader, un den Hemmel soll schiine, dat se nit merken dessen Akt van min Minne! (Afgang).

Akt V.

Szeen 1. (De Stroat vüür 'öt Huus van Olivia).

(Erin: Olivias Clown un den älderen Hoofnarr Fabiano).

Fab.: Nou, as Dou mech lief häist, dan loat mech sinnen Brief sien!

Clo.: Well, Meester Fabiaan, loat mech Ou nog een andere Vroag stellen!

Fab.: Alles, egaal wat.

Clo.: Wönscht Ou nit, dessen Brief te sien!

Fab.: Dat wüér so, as Dou mech eennen Hond gövvst, un Dou vöögst mech dem terug, of geschenk' ös geschenk', terug-hoalen ös gestoalen.

(Erin: dä Graaf-Hertog, Viola, Curio un Gevolge).

Htg.: Hüüren Ge bái die Vroué Olivia, Vrüünden?

Clo.: Jawell, mân Heere; we siin jet van 'ör Gedööns.

Htg.: Ek kenn Dech bääést, alden Stöffer. Hu düüst Dou 'öt aan?

Clo.: Eerleg, mân Heere, hu bääéter 'öt möt min Veinde ös un deste schläechter möt min Vrüünde.

Htg.: Öt mutt geraad ömgedääit: 'öt bääétere vüür Din Vrüünden!

Clo.: Näänee, mân Heere, 'öt äerger vüür min Vrüünden.

Htg.: Hu kan dat nou?

Clo.: Hallelujah, Heere! Se loofpräisen mech un maaken en Aarschloak van mech. Un min Veinden seggen me dat direkt, dat ek den Hond en de Kont nit döög: so höb ek 'öt Profit duur min Veinden, dat ek mech selfs bääéter liér kennen, äwwel duur min Vrüünden wörd ek misbruukt: so dat demtevolge lekker afgebütst eruutkömp: as van Oué vier Täégenhaldersch twee Beivall kläetsche, woaröm dan 'öt bääétere vüür de Vrüünden un 'öt Schläechtere vüür de Veinden?

Htg.: Woaröm? Ja, dat ös prima.

Clo.: Äwwel nee, ek bidd Ou, Heere! Ok as 'öt Ou bevallen däid, een van min Vrüünden te siin.

Htg.: Dou wüérsch(t) wel nit den äérgsten vüür mech. Doar häst De Gold.

Clo.: Äwwel dat küös meenen, dobbelt uitdeelen, mân Heere. Ek wull, dat Gai dat nog eens däid.

Htg.: O, Ge gövvt mech eennen sieken Raad.

Clo.: Stääken Ou doch Oué Genaade en de Buksentäsch, op eens, Mössjöö, un loaten Ou Vleesch un Bluud d'r op hüüren!

Htg.: Nou, ek wüér so seer een Sönder, as eennen, den dobbelt uutgöéf: doar häst De nog jett.

Clo.: Primus, secundus, tertius..., dat ös een schöön Speel. Un as de Alden seggen, den Derden betaalt vüür se all: den Dräiér, Mössjöö, ös eennen guuen Leechtfuut, as nit de Glocken van de St. Bennets Kerk, Mössjöö, Ou herennere aan een, twee, dräi.

Htg.: Ge könnt möt dat Narrengeduu nou ken Geld meer uut mech eruutlokken. As Ge Oué Madame wel seggen wull, dat ek hier böñ, öm möt 'ör te spreeken. Un breng 'ör möt möt Ou, dan kriigst Dou later Dinnen Loon.

Clo.: Täterätää, Mössjöö. Duut den Loon een Schloapliedsche singen, bös dat ek weerkom! Ek goan, Mössjöö, äwwel ek wull nit, dat Gai denkt, dat mân Verlangen wüér de Sönd' van Gier. Äwwel as Ge säid, Mössjöö, loaten Oué Loon waarchten vüür den Gewinn! Dan maak ek 'üm wel wakker, as he schlöpp'. (Afgang).

Vio.: Hier kömp den Man, den mech geholpen he't.

(Erin: Antonio un Beambten).

Htg.: Dem sin Geseech' herenner ek wael. Doch duu ek 'öt 'öt läedst wel soag(ch), woar 'öt vol Schmäér un schwaa(r)t as eenne Vulkaan möt dä Rook, as he uutbrek'. Een gants klen Böödtsche woar he Käpt'n van, van vüür 'öt Vesschen en 'öt vlakke Water nit te betaalen, möt wat he so vernichtend entern däid 'öt bääéste Schepp van osse Vlotte, dat groote Nied un des Verliirers Tong kriisch(t) Glooria un Eer op 'üm. Wat ös dan loss?

1ste Beambte: Orsino, dat ös dessen Antonio, den de "Phoenix" un 'ör Vraach(t)

van Kandis genoamen had un den ös dat, den den "Tiger" geenterd had, woarbäi Ouén Neff Titus sin Been had verlooren. Hier op de Stroat, as of he öwwerhoups gar kenne Schmäérlapp wüér, privaat aan't b(r)äbbelle, däi(d)én we 'üm opgriep'.

Vio.: He had mech wael geholpen, Heere, un trokk sinnen Deegen vüür mech. Äwwel eruut koam van sin Wöörd een komische Rede öwwer mech un dat koam mech wael verworren vüür.

Htg.: Hervoorraagende Piraat! Dou Saltwater Spetsbuuf! Wat vüür verrökde Manölles van Brawuur höbben Dech noar die gedreewen, die Dou, so bluudeg un so düür as Veinden Dech gemäkt?

Ant.: Orsino, edlen Heer, siid vroo(h) doar d'r öm, dat ek desse Schempnaamen, die Ge mech goavt, afschüdd(el): Antonio woar nog nie een Spetsbuuf of wel een Piraat. Ok as ek tuugeef, un doar höb ek Grönd genug, Orsinos Veindt te siin. Een Tööwerkraff, die trokk mech hierher: dat so vies ondankbare Jöngsken aan Oué Sii'. Van dis roué See un schüümende Woogen höb ek mech erhoalt. Een Wrakk wel oane Hoop woar häi: Sin Läéwen höb ek 'üm terüggegeven un goav min Lief doarbäi un oane mech terügtahalden of te heucheln un gants 'üm tuugeneigt. Un doarvüür höb ek mech blootgestellt, bluos vüür sin Lief, hier en de veidelege Stad gegoan un trokk, öm 'üm te verdeedegen minnen Deegen, duu he aangegrepen woar. Un doar d'r wördt ek dan geschnapp(t), duur sin Verloogenheid, nit op min Sii(d) te stoan möt mech en de Gevaar un dacht, 'üm uit dis Geseechter, die ek kenn, eruut te driiwen un woar al twenteg Joar en min Herennerung verblasst un möt een Vengerschnapp verweigert häi mech minnen eigenen Geldbüüél, den ek 'üm vüür sinnen Gebruuk een halve Stond vüürher eersch' had aanvertroud.

Vio.: Hu kan dat nou?

Htg.: Wenn(iér) koam he hier noar desse Stad?

Ant.: Vandaag, mân Heere. Un sinds dräi Monnd vüürher un neks doartüsschen, kenne Pause, siin we twee Daag un Naach' t tesamen gebleeven.

(Erin: Olivia un Gevolge).

Htg.: Hier kömp die Komptess. Gets löppt den Hemmel op de Äerd. Äwwel, öm Dech dat nog te seggen, Vent: Vent, Din Wöörd siin Verrökk' Heid, vüür dat dit Jöngsken al sinds dräi Monnd bai mech ös. Äwwel meer doarvan later. Brengt 'üm weg!

Oli.: Wat wull de Heer, behalve dat, wat he nit kriigen kan, woar en Olivia 'üm küös dienstbaar siin? Césario, Ge hald Ou nit aan Ou Verspreken.

Vio.: Madame!

Htg.: Gratsejööse Olivia,...

Oli.: Wat segg Ge doarvan, Césario? - Bäésde Heere...

Vio.: Mân Heer wull jett seggen. Min Plee(g)ch', die lött mech stell siin.

Oli.: As 'öt dat ös, wat ek al van vrouu(g)her aan Ou kenn, Mössjöö, dat ös so vätteg un so een Gesäik en min Ooren as 'öt Hüülen noar de Musikk.

Htg.: Ömmer nog so vreed?

Oli.: Ömmer nog un dat konstant, Mössjöö.

Htg.: Wat ös 'öt möt Ou Verkeerdheid? Ontsivilleerde Dame, aan die 'örre ondankbare un ongünstege Altaärsch min Seel de trouésten Offersch uitgeoa(d)émt he't, die öwwerhoups al eens een Aandacht aangebooden he't. Wat sall ek duun?

Oli.: Duut doch, wat Ge wellen, min Heer! Dat kömp Ou tuu.

Htg.: Woaröm sollt ek dat nit duun? Häid ek moar 'öt Häerts doarvüür, so jett te duun, as den egüpteschen Spetsbuuf en Doodsnood dat ömtebregen, wat mech lief ös! Een wilde Jaluurschheid, die al eens edel vürkömp. Äwwel hüüren Ou dat van mech aan: Sinds dat Ge neks öm minne Trou wel höbt gegeven un ek so'n Deel doch wel dat Dingen ken, dat mech afdräait van den trouén Plaats wel en Ou Gunst, so sall Ge Möörmelsteen van Boorsch(t), Ge olle Schruut, wel bliiven läewen. Doch dessen Jong, van dem ek weet, dat Ge 'üm wel bemintt, un den mech selfs bái Jupp un Pitter so lief un düür ös, den trekk ek af vüür Oué Oogen, waar häi bái Ou vertsiirt sitt, ok täégen de Well van sinnen Meester.- Kom, Jöngskens, kom möt mech. Min Gedanken siin riip vüür jett te vermasselen. Ek goan dat Schööpke' offeren, van wat ek so vööl hald, öm doarmöt dat Kräïénhäerts en dis Duuv te äérgeren. (Aan't Goan).

Vio.: Un ek, höögst verlüstegt, p(a)raat un well wellend maak möt, dat Dou Din Rööst häst un stäérf dan duusendmoal. (Afgoand aan't volgen).

Oli.: Woar goat Césario?

Vio.: Aachter 'üm aan, den ek meer van hald, dan van Din Oogen, meer dan min Läéwen. Meer dan bái alle Moraal tuugestoan vüür dat ek öwwerhoups een Wiif sall lieven. Un as ek doamöt kwoadt däid, o,

Hemmel, bestroaf min Läéwen, as ek minne Lief beflekk!

Oli.: O, dat mech dis Schwendel mutt passeeren! Wat böñ ek vies d'r op eringe-vallen!

Vio.: Wen läidt Ou dan erin? Wen düüt Ou dat dan aan?

Oli.: Häst Dou Dech selfs vergeeten? Ös dat so lang terüg?...Dan ruopen doch den Reverendissimo hierher! (Afgang van een Diener).

Htg. (aan Vio.): Kom, we goant.

Oli.: Woher, waarheen? Césario, Gemoal, blivv' stoan!

Htg.: Dinne Gemoal? Oué Man?

Oli.: Ja, we siin getroud: kan he doar terüg?

Htg.: Örre Man, Mössjööken?

Vio.: Neen, mîn Heer, nit ek.

Oli.: Verdommt! Öt ös den Onderdaanengeest van Dinne Änx, den Dech Dech selfs Din eigen Aart lött stranguleeren. Sin nit bang, Césario un griip selfs noar Din Glück. Sin wat Dou weetst Dou böst un dan böst Dou so groot as waar de Änx vüür häst.

(Erin: Priester).

O, siid wellkommen, Vaader! Vaader, ek vroag Dech bái Din Hoogwüürdegkeid, hier uut te leggen, - ok as we eerst besproaken hadden, 'öt vüür os te behalden, vüür dat 'öt so wiit ös -, uit te leggen, wat Dou weetst van wat äewes tösschen mech un dessen Jong passeerd ös!

Priest.: Een Verdraag van eewege Bond der Lieve, geschloaten duur elkandersch Ou de Haanden te höbben gegeven beweesen duur den hellegen Tesamenschlutt van Oué

Lippen, verstärkt duur Uuttuuschen van Oué Ringe. Un desse gantse Tserremoonii van dissen Verdraig ös beseegelt duur min Amb(t) un Tsööigness. Sinds däen, so vertelt mech wael de Klokk, böön ek weer twee Stond'nörderder aan min Graav, memento mori.

Htg.: O, Dou biéstegen heuchelnden Jong! Wat wörd möt Dech, wenn(iér) eens de Höörkes aan Din Aarschloak griis siin? Of soll wel Din Verschloa(g)énheid so wiit nog goan, dat Dou op Dinnen Weg wel selfs nog en Din eigen Vallen loppst? Lääwe well un näém ör! Äwwel duun doarhen well dan Din Füüt, woar ek, neks van Dech un Dou van mech neks süü(s)t.

Vio.: Mössjöö, ek protesteer!

Oli.: O, duun nit schwöören! Dou häst vööl Änx, doaröm vis tu van Trou neks hüüren.

(Erin H.And. Möt een verdötschte Kopp).
H.And.: O, Goddogodd! Schnell dä Dokter Iiserbaard gehoalt! Un dan nog eennen Schiirurch noar Ridder Tobi loss schekken!

Oli.: Wat ös dan loss?

H.And.: He he't mech gants dä Kopp verdötscht un Ridder Tobi he't een bluudege Haanenkamm bluos vüür de Gek gekreegen. Öm Goddes Wellen, duut os helpen! Ek gööv wel veertig Dukaaten d'r öm, dat ek gets te Huus wüér!

Oli.: Wen he't dat dan gedoan, Ridder Andreas?

H.And.: Dä Mössjöö van de Graaf, desse Césario. We hadden ör as een Bangbüks aangesien, äwwel häi ös den leibhaaftegen Düüwel.

Htg.: Minnen Mössjöö, den Césario?

H.And.: Den Wäérdüüwel ok, doar ös he! Dou hast mech dä Kopp vüür neks verdötscht un dat ek op Ou aangeset woar, un dat, dat ek däid, dat kömp van Ridder Tobi.

Vio.: Woaröm seggt Ge dat dän vüür mech? Ek höb Ou doch nit geschlaagen. Ge had Ouén Deegen wael tegen mech getrokken oane Grond, äwwel ek had dat doch well nett möt Ou besproaken un höb Ou nit geschlaagen.

H.And.: As minnen bluudegen Deéts wael van eennen Schlaag(ch) kömp, dan siid Ge dat gewes', den geschlaagen had, vüür van neks kömp neks, ok kennen bluudegen Kopp. Hier kömp Ridder Tobias aangehömpelt.

(Erin: H.Tob., besoapen, op de Clown gestützt).

Dou kriigst nog meer te hüüren. Äwwel as he nit besoapen gewess wüér, dan häid häi Ou wel nog gants andere Gaaten gekitselt, as he kuos.

Htg.: Hu nou, Mössjöö, wat ös möt Ou?

H.Tob.: Dat kömp alles op eens eruut. He had mech geschloa(g)én un doarmöt af. Ää, Dou Suupsakk, häst Dou de Knöökebräcker Iiserbaard gesien, besoapen Väérken?

Clo.: O, dä Dokter Iiserbaard ös drietvol gesoapen. Öt ös nog ken Stond her, doar woar ör bai ör al aach(t) Uur 's Merges.

H.Tob.: Dan ös he een Gouner un düüt nou een verblööide Schöönheid möt sin Pläästerkes pimperen. Ek haat besoapene Gounersch.

Oli.: Weg möt ör! Wen he't die twee dan so vies verkamesöölt?

H.And.: Ek soll Ou helpen, Ridder Tobi, vüür dat we dan tesamen verbonden wördien.

H.Tob.: Dou wellst helpen? Een Aarsch-geseech un eennen Haanenkamm, eennen Halonk, eennen haageren Rotsbüüél un eennen dollen Trollo!

Oli.: Brent 'om noar Bedd un loaten noar sin Wonden kieken! (Afgang: Clo., Fab., H.Tob., H.And., gröölend: *Ek bön den Dokter Iiserbaard, widdewiddewit, bummbumm. Kurier de Lüǖ op minne Aart, widdewiddewit, bumm, bumm. Kann maaken, dat Tobias loppt un dä Andreas ok weer schlöppt. Glooria, Viktooria, widdewiddewit, Jucheurassa, Glooria, Viktooria, widdewiddewit, bumm, bumm.*).

(Erin: Sebastiano).

Seb.: Öt düüt mech leed, Madamm, ek höb Ouén Vedder geschloaén, äwwel ok as 'öt minnen Bluudsbruuer gewes'wüér, häid ek 'öt un nit wenneger duun mutten möt min Verstand un Sekerheid. Ge höbt mech wel so scheel nou aangekeeken van de Sii' un doarom meen ek, dat 'öt Ou gekränk' he't: pardonnez min Liefste, un ok vüür de Trou, die we äewes vüürher nog gemäk' hadden.

Htg.: Een Geseech', een Stem, een Kleed, äwwel twee Persoenen! Een natürlege Aanblekk, dat ös he un dat nit.

Seb.: Antonio, minne liewen Antonio! Wat höbben mech de Stonden gedüürt un gevolverd, sinds ek Dech kwit woar!

Ant.: Ge siid Sebastiaan?

Seb.: Wat, vüür'n Änx? Glövvst De dat nit, Antonio?

Ant.: Un hu höbt Ge Ou dan selfs en twee Persoenen gedeelt? Een un deselfe Appel, so as 'öt Rijk van Cleef en twee gespleeten, ös nit eerder een Tweeling, as desse twee Figuuren. Wen ös dan nou Sebastiaan?

Oli.: O, wat vüür een Wonder!

Seb.: Staon ek doar d'r aachter? Ek had nie eennen Bruuer. Nog kan dat van min göddlege Natuur kommen. Of hier, of erges andersch, ek had een Sööster. Un die höbben de müürege Woogen un de Brandung gevreeten. Baarmhäertsegkeid! Wat siid Ge nou vüür een Vedder van mech? Wat vüür een Landsman? Van wat vüür'n Eldersch?

Vio.: Van Messalina. Sebastiaan woar minne Vaader un ok de Naam van minnen Bruuer woar Sebastiaan. Genouso gekleed ging he en sin Seegraf. As Geestersch wel Voorm un Kleed aanäémen küosen, dan kom Ge öm os Änx te maaken.

Seb.: Gants seker bön ek wel een Geest, äwwel vüür dis Moat doch wel te goof gekleedt, so as ek van den Moderlief dat möt-gekreegen höb. Wüérsch' Dou een Vrou, so as dat andere stemp, ek däid min Tröönsches op Din Bakke hüülen un däid wel seggen, dräimoal wellkommen, naat gewoordene Vio-la!

Vio.: Min Vaader had een Modermoal öwwer sin Oogbroué.

Seb.: Den minnen ok.

Vio.: Un ös gestorwen, duu Viola dertien Joar ald woar.

Seb.: O, ja, dit Stök ös nog aan't Läéwen en min Herennerung. Dat Stök möt sinne Sterflegkeid had opgehüürd, wel, duu min Sööster örren dertienden Geboortsdaag had.

Vio.: As neks nog öwwerblivv', os allebedse vroo te maaken, dan ös 'öt wel min aange-trokken mäneleg Uutsien. Ömärm mech nit, vüür dat nit alle Ömständ van Plats un Tiid un Glück tesamepasse' un en 'öt Oog wel springen, dat ek Viola bön, wat te bestärken ös, duur dat ek Ou noar eennen Käpt'n en de Stad wel breng, woar minne Damentrouér-kleér leggen. Möt Hölp van desse Käpt'n bön ek

geredd' un kan den edlen Graaven dienen.
All dat, wat van Glück mech tuugevalлен ös,
dat dank ek aan dis Vroué un den Heere.

Seb.(aan Olivia): So kömp 'öt, Madame, dat
Ge Ou verdoan höbt. Äwwel de Natuur en
'ör Neigung liep doarop uut. Ge had
verbonden siin wel möt een Jüffer un nou
siid Ge, min Läewen, doch doar d'r en
bedroogen. Ge siid bedroogen öm allebeds:
de Jüffer un de Man.

Htg.: Siid nit verwondert! Echt edel ös sin
Bluud. As 'öt so ös, dan stemp jett aan den
Spiegel. So soll ek ok deelnäeme' an dit wat
van dat Scheppswrakk glükkeleg ös öwwer
gebeeven. (Aan Vio.): Jöngsken, Dou häst
mech verteld, al duusendmoal, dat Dou ken
Vrou so lief küöst höbben as mech.

Vio.: Un all dat, wat ek doar gesaag' höb, dat
well ek nou dan nog eens schwören. Un all
dis troué Schwüür, die hald Dech väst en
Dinne Seel! So as den Äerpel, of wel Dinnen
Riiksappel, de Wäerldkogel dat Vüür wel
hald, dat onderscheiden düüt van Daag un
Naach'.

Htg.: Gövv mech Din Hand! Un dan, dan
loat mech Dech wel sien, en Dîne Vroué
Kleérsch!

Vio.: Den Käpt'n, den mech eersch' aan
Land had gebraach', den he't min jüffvrou-
lege Kle(d)érsch: häi sitt nou wäéges Hän-
delsch en de Bakk, ömrede van Malvolio, dä
Huusmeester van Madame.

Oli.: He soll 'üm wel bedeen ontlasten.
Goan, hoal de Malvolio hierher! Un jett
schaad, ek herenner mech, se seggen, dä
ärme Mössjöö ös seer verrökk'. Een gants
eruutgelokkde Extase van mech selfs, had
mech 'üm gants vergeeten loate', (Terüg-
erin: Clo. Un Fab.), wat mäkt Malvolio,
gekken Boorsch?

Clo.: Eerleg, Madame, he häld den Beeldse-
buul van sech af, so guud, as een Man dat en
sinne Vall wel duun kan. He he't Ou hier
eennen Brief geschreewen, den ek vanmergen
aan Ou had geven sölle'. Äwwel de Briewen
van de Gekken siin ken vroom-me Spröök un
doaröm kömp 'öt nit d'r op aan, wennier se
uitgeleewerd wördēn.

Oli.: Maak 'üm open un läés vüür!

Clo.: Kiek well, wen dat geschreewen he't, as
den Narr jett van eennen Verrökkden brengt!
"Bäi dem Heere, Madame..."

Oli.: Wat nou, böst De wânsenneg?

Clo.: Neen, Madame, äwwel ek läés Ou
Wânsenn vüür. As 'öt Oué Genaaden so
höbben wellen, as 'öt siin mutt, dan mutt Ge
min gants Stemmvoluumen tuuloaten!

Oli.: Ek bidd Dech, läés 'öt möt guué
Verstand!

Clo.: Dat duun ek wel, Madonna. Äwwel möt
sinne guué Verstand te läesen, dat ös op dis
Manier. Doarvüür stoat geraad reech'op, min
Vorstin un luustert!

Oli.(aan Fab.): Dan läesen Ge 'öt, Vent!

Fab.: "Bäi God, dem Heere, Madame, Ge
duut mech Onreech', un de Wäerld sall 'öt
weeten: ok as Ge mech en 'öt Düüstere höbt
gevangen gesett un Oué besoapenen Vedder
'öt Seggen öwwer mech höbt gegeven, dan
höb ek doch nog den Voorsprong van minne
guué Verstand un Senn, evenso as Ge,
Madame. Ek höb Ouén selfs geschreewenen
Brief nog, den mech en dit Bedraagen had
verset, woarmöt ek mech wel en reech'
Leech'küös setten, of Ou blameeren. Denken
van mech, wat Ge wellen! Ek vergeet min
Pleeg' ekstra een bötsche un spreek vanaf de
mech gedoane Beleedigung.
DE VÜÜR DE GEKK VERKOOCHTE
MALVOLIO."

Oli.: Hét he dat selfs geschreewen?

Clo.: Jäjäjäjää, Madame!

Htg.: Dat rüükt wel nit naar Wânsenn.

Oli.: Kiek, dat häi vräi kömp, Fabiano, breng 'üm hierher! (Afgang: Fa.).

Mössjöö, ek bidd Ou, loaten os wiiér öwwer desse Denge noardenken! Un kieken mech as Sööster eerder as Ou Wiif aan! Den Daag soll kommen, 'üm os Verbondenheid te viére', so bidd ek Ou gets al te kommen un viére' dan hier en min Huus un gants op minne Kosten.

Htg.: Madame, ek bön d'r gants möt eens, Ou Aangebood well aantenäémen. (Täégen Vio.):

Dîn Heer un Meester lött Dech nou. Un vüür de Diensten, die Ge 'üm gedoan, so seer ontäégen de Natuur van Ou Geschläégt, so wit un onder Oué weeke Afkommst. Vüürdat Ge mech wael Heer un Meester höbt so lang genannt, doar biid ek Ou mân Hand: Ge sallt van nou den Tiid aan siin, dem Meester sinne Meesterin.

Oli.: O, Sööster, dat böst Dou!

(Terug erin: Fabiano möt Malvolio).

Htg.: Ös dat den Verrökkden?

Oli.: Jäjäjäjää, genou den! Hu ös 'öt nou, Malvolio?

Mal.: Madamm, Ge höbt mech wel Onreech' gedoan, gants notoorisch Onreech'.

Oli.: Höb ek dat, Malvolio? Neen!

Mal.: Vroué, dat höbt Ge wael. Ek bidd Ou, dessen Brief te läesen. Ge mutt 'öt nou nit afstreiden, 'öt ös Ou Handschrift': Schriiven andersch, as Ge könnnt, en Oué Schriff'' un Uutdrükk un seggt, 'öt ös nit Oué Petschaff'

un ok duur Ou nit uitgesonne', un dat, dat könnnt Ge wael nit seggen, un dan verspreken un verklöären mech, möt Oué Bescheidenheid van Eer, woaröm Ge mech gegeven wel, so'n düüdelege Gunstbeweise! Gevraagen, grinsend-laachend naar Ou tuu te kommen möt dis krüütgebonden Knekkerbuksen möt geele Kousen un öwwer Ridder Tobias un de Dienersch vreekeleg te fröönen. Un duu ek dat wel däid möt mân gehoorsaame Speerenskes, woaröm höbt Ge mech dan wael leiden loaten en d'r Bakk, gevangen en de Düüsterness van Ou Huus, opgesoog(ch)' van den Priester-Paschduuraadsmeester un gemäkt as den meest notoorischen Gekk un Bekloppden, op dem öwverhoups so'n uitgedaaach' Speel je ös uitgedroagen? Seggen mech, woaröm!

Oli.: Jammer, ärme Malvolio, dat ös nit min Handschrift', ok as ek tuu mutt geven, dat dis op min Handschrift' düüt gliiken, äwwel oane Vroag, 'öt ös Marias Schriff'. Un nou denk ek d'r d'r aan, dat säi 'öt woar, die 'öt eersch' mech wael vertelld had, dat Ge gekk wüért un glik d'r op, duu koamst Dou erin un möt so'n Manölles, die hier en dem Brief wel vüürgeschloa(g)én siin. Ek bidd Dech, maak een guué Miene, ok as De Praksis Dech äerg mötgenoamen he't. Äwwel as we de Oorsaaken un Utvindersch wel kennen, dan muttst De doch den Klääger un den Reechter vüür Din eigen Benäémen selfs wel siin.

Fab.: Bäésde Madame, luustert wel naar mech! Un loaten Kwoadt un Rööseg allebedds nit tuu, den dis Stemmung, die nou heerscht, küös müüreg maaken, die ek bewondert höb. Ek hoop, 'öt soll neks passeeren. Ek segg 'öt vräi, dat ek selfs un Tobi os desse Posse täégen Malvolio, hier, höbben uitgedaaach', vüür sinnen Trots un vreekelege Manölles. Maria schreef den Brief öwver dem Tobias sin grootaardege Manieren. Ek däid dat wel beloonen, duur dat häi 'ör mutt trouén. Ok as d'r möt een sportlege Gepiesakke de Volgen siin. Öt soll wel eerder een

Muudproobe un een Spass, dan een Rache
siin un as Ge de Beleidigungen Ou bekiet,
dan woar dat ja op allebedse Sii(d)én de
Waag gehalden.

Oli.: Doar böst Dou baff, ärmen Gekk. Hu
höbben se Dech nou vüür de Gekk gehalden!

Clo.: Woaröm? Er siin er, die siin groot
gebooren, andere wörden groot un anderen
wörden groot gemäkt. Ek woar eennen wel,
en dis Stökkken: een Heer Topas, Oué
Genaaden, äwwel dat ös ok alles. “Bäi God,
Verrökkden, ek bön nit gekk”. Äwwel duut
Ge dat nog herenneren? ‘Madame, wat
laachen Ge öwwer suo eennen verrökkden
Halonk? As Ge nit öwwer ‘üm laachen, ös he
gagga”. Un dat kömp dan al eens en de Kolk
van de Tiid terüg.

Mal.: Ek sall min Revanche aan ‘öt gantse
Pakk van Ou näemen, wat Ge siid!

Oli.: He ös wel gants notoorisch worden
misbruukt.

Htg.: Goat ‘üm noar un maaken möt ‘üm de
Vreeden. - He he’t os nog neks öwwer den
Käpt’n vertellt. As we dat weeten un de
golden Tiiden aanbreeken, dan maaken we
een hemmlege Verbindung van osse lieve
Seelen. Solang goant we hier nit weg. Césario,
komm, vüür dat Dou so siin sallst, as De
een Man böst. Äwwel as se Dech en andere
Kléeren sien, dan böst Dou minne Vrou un
van ‘ön de Königgin der Fantasie. (Afgang
van alle, behalve Clo.).

Clo. (*Singt, Melodie noar de Arie des Fulstaff uit de Ooper “Die lustigen Weiber von Windsor”, wiewohl der Text in 12th night vorkommt:*)

As Jöngsken klein aan de Moderboorsch’,
hopp, heissa, bái Regen un Wend,
duu had ek al gants vruu’ den Doorsch’, vüür
dá Regen, dá regent well jedden Daag.

(*Refrain, evt. Duur H.Tob. te singen:*)

Un ös mîn Kop dan leeg,
gövv mech een nieué Vläesch,
breng mech dä Schlokk!
Glökk ös een schöne Gast,
dem Dou vertrouéd häst.
Bacchus dronk ok.
Ja, Bachus dronk ok.

Un duu ek vertreeden de Kenderschuu,
hopp, heissa, bái Regen un Wend,
duu miek men vüür mech wel de Hüüser tuu,
vüür dä Regen, dä regent well jedden Daag.

(*Refrain*):...

Un as ‘öt dan well een Mäid müös siin,
hopp, heissa, bái Regen un Wend,
dan möüs se am Rhiin well gebooren siin,
vürr dä Regen, dä regent wel jedden Daag.

(*Refrain*):...

Un as dä Wiin stäékt mech well en de Kopp,
hopp, heissa, bái Regen un Wend,
duu had ek leeggesoopen de groote Kop,
vüür dä Regen, dä regent well jedden Daag.

(*Refrain*):...

De Wäerld ös al een gantse Tiid lang aan’t
stoan,
hopp, heissa, bái Regen un Wend,
dat Stökk ös nou uut un ek segg well, loat
goan,
un ‘öt soll Ou bevallen, well mennige Daag.

(*Refrain/Röffräng*):...

Laufs, K.-W., bearb. © Korr. 2013-03-16,
bearbeitet nach der Dubliner Shakespeare-Ausgabe von W.J.Craig,
bei Henry Pordes, London, 1978, (und die biedermeierisch
romantische Schlegel-Tieck-Ausgabe daneben), da Platt eher dem
klassischen Shakespeare Cockney entspricht.
(Die Bearbeitung einer alten Diskette bringt es mit sich, das
Formatierungs-Änderungen gegenüber der alten Ausgabe von 1997
bestehen und die Spalten-Anfänge verschoben sind).
Reine Vorlesezeit ohne dramatische Aktionen, rund 200 Minuten.

Kultur-Psychologischer Kommentar:

Die formale *Konsistenz* der interkorrelierten Spalten-Prozente für W. Shakespeare's „12th night“ liegt bei $r_{tet} \sim .76^{***}$ (hoch-signifikant, $\alpha < 0,001$).

Denkpsychologisch (vgl. z.B. Rudolf Oerter) kommt für Platt-Sprecher der Kreativitäts-Faktor systemtranszendierenden Denkens infrage.

Entwicklungspsychologisch hat Platt auch die *psychohygienische Funktion* von Wohlbefinden und Geborgenheit im etologischen „Kindchen-Schema“ der frühen „Pieptöne“ und des Spracherwerbs.

Kulturpsychologisch gehören zahlreiche Shakespeare Dramen in die Zeit des Aufkommens der Habsburger und des Niederganges der Hanse, Burgunds und von Cleve im Zusammenhange von 100-jährigem Krieg zwischen Frankreich und England, der Soester Fehde (das Kleve-Kalkarer Armenhaus, Spital, bei Wesel hiess im Volksmund „Barsch“, weil dort die Invaliden zur Zeit der Soester Fehde mit Rhein-Barsch verköstigt wurden, das nordrheinische Idiom „kene Barsch“ bedeutet soviel wie „keine Schnitte“) sowie über 100-jährigen Kriegs-Ereignissen am Nordrhein (spanische Habsburger, österreichische Habsburger mit 3. geldrischen Krieg, truchsessischem Krieg und 30-jährigem Krieg). Burgund wurde schliesslich habsburgisch. Das ältere Niederfränkische, etwa zwischen Dunkerque (Dünkirchen) und der Weser gesprochen, (dem alten Hanse Westquartier), zeigt viel Ähnlichkeit mit dem London-Cockney der Shakespeare Zeit in sprachlichen Ambivalenzen, wenn man Platt mit Cockney vergleicht, und war wohl eine Verständigungs-Sprache der Hanse (Westquartier-Städte z.B. Gent, Brügge, Antwerpen, Wesel, Duisburg, Köln, Dortmund, Soest) mit Niederlassungen u.a. Kontor auch in London. Sprachliche Ambivalenzen bei Shakespeare kommen auf Platt deutlicher zum Ausdruck als auf Hochdeutsch.

Bildungs- und Entwicklungspsychologisch hat Platt neben dem Freiheits-Aspekt auch die Funktion von Wortschatz-Erweiterung und des

Einstiegs in heutige Hoch-Sprachen und Dialekte, die an Nordsee und Ostsee gesprochen werden.

Psycholinguistisch erscheint Platt mit eigener Grammatik, die deutlich vom Hochdeutschen und ABN- Niederländischen abweicht, selbst wenn etwa 80 % des nordrheinischen Vokabulars auch in Den Haag angesiedelt sein könnten, aber gleichzeitig eine hochdeutsch-semantische Zentrierung bei DUDEEN, Mannheim, haben und damit eher eine idiomatische Hintergrund-Sprache des Hochdeutschen bildet.

Rechtlich ist Platt im bundesdeutschen Staatswesen ausdrücklich lediglich in § 16 der Landesverfassung für Mecklenburg-Vorpommern „verankert“ und entspricht den UNO und UNESCO Richtlinien für eigenständige Sprachen.

„*Einbettung*“ der hier verwandten *Regional-Sprache und Literaturhinweise*:

In Shakespeare's Zeiten war das alte Niederfränkisch (auch Niederburgundisch, nach „Burgundaholm“) noch allgemeine Verkehrs-Sprache an Nord- und Ostsee. „Francique“ (Franzik) ist heute in der französischen Republik nicht nur der flämische Dialekt im Nord-Departement (zwischen Lille und Dunkerque), sondern auch im Mosel-Departement (zwischen Sarreguemines und Metzervisse) als „frounquine“ (frunkisch, vgl. „Quiche“ als lothringer Speckkuchen, und auch „Küche“), das weder allemandisch noch teutonisch noch „dutch“ ist und Ähnlichkeiten mit dem Trierer Moselfränkisch (z.B. Friedrich Engels über das Moselfränkisch seines Freundes Karl Marx, MEW) und Luxemburgisch sowie Limburgisch aufweist. „Niederfränkisch“ am Nordrhein ist nicht „Unterfränkisch“, wie es am Main gesprochen wird. Die Shakespeare Bearbeitung nach der Dubliner Ausgabe von W. J. Craig, London, 1978, hier, entspricht dem durch den Landschaftsverband Rheinland, Köln, (umfangreiche Platt-Forschung und Literatur dort) so bezeichneten „Grafschafter Platt“, wie es nord-westlich von der Krefeld-Uerdingen Linie von circa 30 % Alteingesessener noch heute gesprochen wird (alte Reichsgrafschaft Kleve mit Moers). Geschieben unterscheidet es sich nicht wesentlich vom z.B. Mecklenburger Platt, allerdings finden sich gelegentlich sprachmelodische und akzentuelle Unterschiede wie zum Flämischen, Friesischen und Küsten-Holländisch.

Es stünde dem nichts entgegen, obigen Text auch Mecklenburgerisch auszusprechen.
Einige Schilder im Klever Strassenverkehr sind auf ABN (NL) und nicht auf Platt. Die französischen Regesten 1024 der Armée de la Terre, Arch. Nat., Paris, beschreiben die Sprache zu Napoleon I Zeiten als ein Gemisch aus Flämisch, Brabantisch und Deutsch, so wie das Platt (als „Grafschafter Platt“) dort heute noch gesprochen wird.

Kurt-Wilhelm Laufs, Bobitz, 2013-03-16, 2013-03-17, 2013-04-03, 2013-04-12, 2014-01-23, update 2015-03-30, ©